

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-39. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-38. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 3 FILLÉR, VASARNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. BVFOLYAM 237. SZÁM.
1929 OKTÓBER 18. PÉNTEK.

12 FILLÉR

A virilis választásra

Debrecen város legtöbb adót fizető polgárai, számszerint 432-en, ma választják meg az új törvényhatóság virilis tagjait. A törvényhatóság újalakításának ez az első felvonása, amely jelentőség dolgában semmiben sem marad mögötte a később következő, általános törvényhatósági választásnak, majd a szakszerűség alapján beküldendő kiválasztásának. Bizonyos, hogy ez az első aktus kihatót fog gyakorolni a következő másik két aktusra is és ma a virilis választás lezajlása után már képet nyerhetünk afelől, hogy milyen irányban fog haladni, milyen összetételű lesz az új törvényhatóság. Ez pedig a dolog természeténél fogva döntő jelentőségű a város fejlődése és politikai színezete szempontjából.

Ennél a virilis választásnál, Debrecenben különösen, tulajdonképpen nem is volna helye semmiféle kortéziának, semmiféle hangulatkeltésnek. Akik ma vonulnak az urnák elé, mind meglelt, sok tapasztalattal bíró, komoly férfiak, kiknek meg van amugy is a kialakult véleményük minden tekintetben. Ez a körülmény már előre sejtetni engedi, hogy ennek a választásnak az eredménye nem lehet kétséges. És a győzelemhez az a lista fog jutni, amely legjobban szolgálja a város és az országos konszolidáció érdekeit.

Nem akarunk kritikát gyakorolni a forgalomba került különböző listák fölött. Azért szólunk listákról, mert a városi ellenzék egymaga jónak látta sokféle listát forgalomba hozni. Egyik helyen egyik saját jelöltet, másik helyen másik saját jelöltet helyezve az általa forgalomba hozott *szavazólapon B. listára. Az egységespárt nem fogamodott ilyen olcsó trükkökhöz, nyíltan, őszintén összedalította a maga jelöltjeinek névsorát és ezekkel a neveket nyílt labogó alatt indult a küzdelem.* Mi kellő tisztelettel vagyunk nemcsak az egységespárt listáján szereplő nevek, hanem az ellenzéki listákon szereplő nevek viselői iránt is. Egyénenként nem feszegetjük az illető urak politikai és várospolitikai meggyőződését, de rá kell mutatnunk arra, hogy ugy országos, mint helyi szempontokból az a kívánatos, hogy *csorbitatlanul győzelemhez jusson az egységespárt listája.* Meg kell jegyezni még, hogy a városi ellenzék furesa taktikái közé tartozott az is hogy olyan neveket is vett fel a saját listáira, akik az egységespárt listáin is szerepelnek. Ez nyilvánvaló utólagos szépségflastrom akar lenni arra, hogy az ő listájukon szereplők közül is bejutott ennyi meg ennyi. *Ez szinte övönlétkedés akar lenni részükrel a számszázalékos bulváris ellen.*

Mi azonban személyi kérdést nem csinálunk abból, hogy kik a jelöltek ezen vagy azon a listán, hanem ismételtelen hangsúlyozzuk, hogy minden választó, mikor az urnák elé járul, vegye figyelembe azt, hogy az *egységespárt listájának teljes győzelme biztosíthatja csak, ennek a városnak nyugodt és békés fejlődését.* Nem szabad azt az előnyt adni azoknak, kik eddig minden fejlődést elgáncsolni igyekeztek, hogy saját táborukba számítsanak olyan jóhiszemű egyéneket, akik egyébként nem tartoznak hozzájuk sem tradíció, se felfogás szempontjából.

Természetes, hogy mikor 432 olyan férfi közül kell jelöltet választani, kiknek, kiknek szinte mindannyia megüli azt a színvo-

nalat, mely polgártársai képviselőre jogosítaná, előfordulhat, elő állhat egyik vagy másik helyen némi sértődöttség. Hiszen az ellenzék ravasz taktikája éppen ezekre az esetleges sértődöttségekre számít, mikor a maga többszörös-jelölt listáit összeállította. Azonban ha tisztára a közérdekeket nézzük, úgy meg kell állapítani, hogy egységespárt listája szinte gyakorlati kivétel annak az általános óhajnak, amely mai napság mind inkább jobban hangzik fel, — az erők összefogásának. Az egységespárt listáján találkozik a maga súlyának és érvényesülési igényének megfelelőleg minden felekezet, a polgári feljogos és világnézet minden skálája. Egyetlen egy feltétel itt a szélsőségektől való tartózkodás. Mindazokat az erőket hozta össze ez a lista egy táborba, melyek vagy ebben az vagy abban az irányban használhatnak a vá-

ros fejlődésének és megfelelnek a város hamisítatlan arculatának. Nem arról van tehát itt szó, hogy egyik polgárt a másik fölé emeljék, hanem arról, hogy ezen a listán szereplő egyének alkalmasak leginkább arra, hogy azt a társadalmi réteget képviseljék, mely a vagyont és így közvetve a közterhekhez való legnagyobb hozzájárulást jelenti. Nagy feladatok várnak az összejövő új törvényhatóságokra. Ezen a választáson hosszú időre dől el most, hogy ki uralja a városzatát és ki intézze továbbra is ennek a városnak a sorsát. Minden városát és hazáját szerető vagyonos polgár csak annak adhat mandátumot, bármilyen nevet viseljen is, kis olyan párt ajánl, mely a rendelt konszolidációt, a biztos, de meg gondolt fejlődést és nem pedig csöbös jelszavak mögött a felfordulást és sötétbeugrást szolgálja.

Immorális merénylet a virilissválasztók ellen

Kalózlógó alatt a virilissválasztáson. — Szavazólapok helyett „Varázscédulákat” küldött szét az ellenzék a saját szavazóinak megtévesztésére. — Egyik szavazócédulán nincs az a név, amely a másik, hasonló kategóriájú cédulán rajta van. — Különös játék a legtöbb adót fizetők nevével.

A helügyminiszter tudvalevően megengedte, hogy a virilissválasztásra az egyes pártoknak a szavazólapokat kellő mennyiségben és hamarabb kiadják. Ezt a kedvezményt a pártok igénybe is vették. Dr. Vársány István polgármester már hétfőn ki is adta a megfelelő mennyiségű szavazólapot. Tudomásunk szerint a függetlenségi párt 500 virilissváazólapot vitt el. Előbb kissé furesa volt, hogy minek nekik az 500 viriliss lap, mikor összesen csak 432 viriliss van. Tehát, még ha valóra is válna az a rossz álmom, hogy minden viriliss az övék lenne, akkor sem kell 500 szavazólap. Most aztán kiderült, hogy milyen „nemes” célra kellett a sok szavazólap. Ők nem bocsátották ki egyféle szavazólapot, — világosabban szólva, a szavazócédulákon nem mindegyiken van ugyanaz a névsor.

A függetlenségi párt hirtelen titkos nyomdát rendezett be a párt helyiségében és azon nyomdát ki a — valószínűleg igen sokféle variációjú — szavazólapokat.

Ez furesán és hihetetlenül hangzik, de eddig minden adat emellett szól.

A függetlenségi párt vezetősége — úgy látszik — fél a saját maga embereitől is, bennük sem bízik, sőt egyiket a másik ellen játsza ki.

A helyzet ugyanis a következő: A függetlenség párt — saját nyomdájában megnyomatta a három csoportba tartozó viriliss szavazólapra a neveket. A szavazócédulákat szét is küldték a szavazóknak, kik a legnagyobb megbotrányozással vették tudomásul, hogyan használja fel a függetlenségi párt őket különös játékkal.

A szavazók I. csoportjába tartozó ellenzéki szavazólap több példányát láttuk és konstata-

tuk, hogy ahány lap, annyiféle rajta a névsor.

De nem sok névkülönbség van rajtuk, hanem csak mindig egyetlenegy.

Egy-egy nevet változtattak meg minden lapon. Az a céljuk, hogy az embereket esetleges hiúságuknál megfogják és azt hiszik, hogy a jámbor, félrevezetett szavazó meg lesz hatva, hogy az ő neve is rajta van a jelölt listán, tehát a szavazócédulán, sőt azt is hiszi, hogy aki a szavazócédulát küldte, éppen olyan becsületes ember, mint ő és ennek folytán minden cédulán rajta van a neve.

Az igazság azonban az, hogy csak azon az egy szavazólapon van rajta az ő neve, a többi nevek mellé olyan nevek, melyeket a párt meg szeretne választani.

De már azon a cédulán, melyet a szomszédjához küldtek, azon az ő neve hiányzik, hanem helyébe már a szomszéd nevének nyomatták rá. — hadd ugorjon be az is, látván a saját nevet.

Például: Küldenek Nagy Pálnak szavazócédulát. A listában szerepel a Nagy Pál neve. De amit már a szomszédban lakó Kiss Miskának küldenek, azon kihagyták a Nagy Pál nevet, helyébe a Kiss Miskáét írták be, hadd higgye Kiss Miska, hogy ő komoly jelölt.

És ez így megy végig, valószínűleg, mivel 72 jelölt van, talán 72 féle variációban.

Nehogy azonban azt higgye valaki, hogy ezek csak mesék, ime konkrét és valódi nevekkkel is szolgálunk:

Az első csoport listáján ugyanazon a helyen az egyik cédulán szerepel dr. Varga Emil, a másik cédulán ugyanazon a helyen Varga helyett már dr. Tóth Aurél nevének nyomatták.

A második csoportban ez az erőköstelen játék még meglepőbb. Itt az egyik cédulán szerepel Fráter

Imre, Bóde Gyula, Deutsch Lajos, dr. Szabó Mihály. A másik cédulán, ugyanezen a helyeken, ahol az előbb említett nevek állottak, a következők szerepelnek: Máyer Mihály, P. Papp Ignác, Molnár Lajos, dr. Rásó Sándor.

Ugyancsak a második csoportban más variációban a következő nevek állanak az előbb említett urak nevé helyett: dr. Balogh János, dr. P. Szokolay Ernő, dr. Bartha Károly, dr. Tóth Endre.

De van még másfajta szavazólap is a második csoportban. Ezeket megint kihagyták az előbbi nevek közül az egyiket és helyére beírták dr. Keller József nevének.

Ugyanez a helyzet a harmadik csoportban is. Az egyik szavazólapon ugyanazon a helyen szerepel Peniz (Pésits) Sándor, a másik szavazólapon ugyanazon a helyen dr. Moskovits Miksa, majd pár lapon megint ugyanezen a helyen, de már ezek helyett az urak helyett Papp Andrást, másik lapon már Dienes Józsefet, ismét újabb lapon, más helyett Papp András neve szerepel.

Eltételezve attól, hogy minősíthetetlen ez a játék, amit a szavazólapok kibocsátói így üznek,

de nagyon kellemetlen lesz azoknak is, akik ilyen lapokkal szavaznak.

Mert mi lesz ezekre nézve a helyzet? Az, hogy az eredmény összeszámolásánál és kihirdetésénél az fog kiderülni, hogy például Péter András egyetlen szavazatot kapott. Az újságok is közölni fogják az eredményt és így mindenki tudni fogja, hogy Péter András az egyetlen szavazatot úgy kapta, hogy saját magára szavazott.

Hogy ez a párt részéről a saját tagjaival szemben milyen eljárás, azt nem kell külön magyarázni.

Neveltségesse tesznek egy esomó olyan férfiat, akik ezt nem ér-

demlik meg, legkevésbé saját pártjuktól.

De eltekintve ettől az eljárástól, kíváncsiak volnánk arra, hogy ezek az urak mit szólnak ahhoz, hogy tisztességes.

uri nevüket ilyen játékszerűen használják fel olyan aktusnál, mint a debreceni virilisválasztás.

Azt nem merjük feltételezni egyikről sem, hogy pusztán azért szavaznak azzal a listával, mert az ő nevük rajta van, amikor biztosan tudhatják, könnyen meggyőződhetnek róla, ha másik választótársuk szavazólapját megnézik, hogy a többi cédulán nem szerepel a saját nevük.

Tehát csak mézesmadzagnak tették rá arra az egy lapra, melyet neki magának küldtek, mert így remélik, hogy emiatt azt be is adja.

A szavazócédulákat a következő levél kíséretében küldték szét a függetlenségi párt tagjainak:

T. Cím!

Tisztelettel kérjük, méltóztassék a folyó hó 18-án, pénteken megtartandó virilis-választáson pontosan 8 órakor megjelenni s ott az ide mellékelt — s a három virilis csoportnak megfelelő — három listánkkal jelöltjeinkre le-szavazni.

A szavazás titkos!

Kérjük egyben, hogy a listánkon semminemű változtatást (törés, beírás) eszközölni ne méltóztassék, mert jelöltjeink nemcsak párttagokból, hanem pártkötelekben kívül álló s egyénileg jelentős, nagyszülői férfiakból van összeállítva, akik önzetlenül fogadják dolgozni Nagy Debrecenért és polgártársaik javáért.

Tisztelettel
a Városi Ellenzék
megbízásából:
Olvashatatlan.

Ez a levél is nagyon jellemző. Azt kerik benne, hogy sem törést, sem beírás ne eszközöljenek rajta. Ugy látszik, hogy csak a Cézárnak van joga, hogy össze-vissza változtassa a neveket, de ezzel a joggal aztán alaposan él is. Azt is írják a levélben, hogy azért ne töröljenek ki senkit, mert csupa „egyénilag jelentős, nagyszülői férfiakból” állították össze a listát. Ehhez csak két megjegyzésünk van. Nem tételezzük fel azokról, akiknek a levelet elküldték, hogy gondolkodóba esnek a felett, miszerint az ő súlyuk nem oly nagy, mint akik még hiányoznak azokról a „varazscédulákról” s képesek arra is, hogy szerénységből kihuzzák a saját nevüket? Vagy esetleg átlátanak a szítán és nem akarván nevétség tárgyává válni az egyetlen, saját szavazattal, törlik nevüket a nekik küldött listáról?

A másik megjegyzésünk pedig ugyancsak az „egyénilag jelentős és nagyszülői férfiakból” összeállított listára vonatkozik. Vajjon dr. Hadházy Zsigmond főispán, vagy dr. Vásáry István polgármester nem elég jelentős és nagyszülő ahhoz, hogy arra a „pártkötelekben kívül álló” férfiak listájára felvegyék?

Shőbb és olcsóbb, mint a csempe

„Gromo“

románcozott falvédőlemez fürdőszoba és konyhafalak burkolására minden színben izléses szegélyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9-17.

A polgármester határozata egy mondvcasinált választási „sérelemre“

Az ellenzéknek a virilisválasztással kapcsolatban ismét súlyos „sérelem” van. Félnék dr. Vásáry István polgármesternek attól az intézkedésétől, mely szerint az egységspárti szavazók a polgármester helyettes és a jogügyi osztály helyiségeit, az ellenzék pedig a könyvtártermet és a polgármesteri titkári hivatalt használhatják tanácskozási és tartózkodásra a szavazás tartama alatt.

Az ellenzék ebben a titkosság megsértését látja, hogy miért, azt ő maga sem tudja és tegnap dr. Vásáry István polgármester intézkedése ellen óvást emeltek. Erre a beadványukra dr. Vásáry István polgármester a következő határozatot hozta:

Károlyi Ferenc és Társa beadványa virilis választással kapcsolatban.

Határozat.

Károlyi Ferenc és Társa debreceni lakosokat értesitem, miszerint a választások titkosságát az a körülmény, hogy a szavazólapok minden egyes választónak a virilis választásokkal kapcsolatosan hivatalos ajánlott levélben rendelkezésre bocsátottak, a kiadott rendeletnek megfelelő formában és minőségben, a legteljesebb mértékben biztosítja.

Nagyon természetes emellett, hogy amint a Független Polgári Párt beadványában annakidején előadta, hogy a szavazólapoknak a párt részére való kiadását azért kéri, hogy arra jelöltjeinek nevét ráírhasssa és párthívei között az így kitöltött szavazólapokat szétoszthassa, más párt is a szavazólapokat hasonló célból vette át. A pártoknak ilyen működését megakadályozni módomban nem áll.

Az a körülmény, hogy a választók részére a szavazó helyiségül szolgáló közgyűlési termen kívül a könyvtári és titkári szobát, valamint a főjegyző és jogügyi osztályok helyiségeit kijelöltem, ez is indokát találja abban, hogy maga a közgyűlési terem a választás lefolytatására nem elegendő s hogy kijelöléssel kapcsolatosan azt az intézkedést tettem, amely szerint a titkári és könyvtári szobák az ellenzéki párt, a főjegyzői és jogügyi osztály helyiségei az eddig többségnek nevezett párt céljaira jelöltettek ki, indokát találja abban, hogy mód adassék az egyes pártoknak arra, miszerint a mennyiben annak szükségét látják a szavazás előtt még tanácskozási tarthassanak, a kitöltés végett előzetesen kért szavazólapoknak kitöltését eszközölhessék s hogy ma-

guk a választók a részükre kiosztott üres szavazólapnak esetleges kitöltését foganatosíthassák — és ezen intézkedés teljesen megfelel a parlamenti gyakorlatnak és a székesfővárosnál követett eljárásnak, ahol a pártok részére külön helyiségek bocsátatnak rendelkezésére, hasonló célból és hasonló

okból. Mindezekre tekintettel a beadott óvást figyelembe nem vehetem és a tett intézkedést meg nem változtathatom.

Nagyon természetesen azt, hogy egyik párt tagjai a részére kijelölt helyiségben is megjelenhessenek, megakadályozni módomban nem áll.

Miről első helyen aláírt Károlyi Ferenc urat, Csapó-utca 40. sz. alatt, határozatilag értesitem.

Dr. Vásáry István sk.,
polgármester.

A vármegyei házában is ma lesz a virilis választás

Hajdúvármegye is pénteken tartja meg a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok választását a vármegyei házában. A választást Pákozdy Sándor alispán vezeti, míg az egész választásnak Uzonyi Barna főjegyző lesz a jegyzője. A választást három csoportban tartják meg, az I. csoport a közgyűlés melletti déli kistanács-teremben fog működni, elnöke Czeglédy Mihály, helyettes elnök dr. Csohány András, rendes tag dr. Kozma Imre, póttag Kállay Sándor, jegyző Egyed János.

A II. sz. szavazóküldöttség a közgyűlési teremben fog működni, elnöke dr. vitéz Hadházy Ferenc, helyettes elnöke vitéz Kőszeghy Frigyes, rendes tag dr. Békassy Jenő, póttag dr. Oláh Imre, jegyző Varga János.

A III. sz. szavazatszedő küldöttség a közgyűlési terem melletti északi kistanács-teremben fog működni, elnöke Köblös Samu, helyettes elnöke vitéz Kiss István, rendes tag dr. Lente Lajos, póttag Ádám Sámuel, jegyző Poroszlay István.

Minden szavazatszedő küldöttség mellé két bizalmi férfit nevez ki az alispán. Minden csoport 28 rendes és 14 póttagot választ. A szavazás reggel 8 órakor kezdődik és 11 óráig tart, a póttagokat pedig valószínűleg délután 3 órakor fogják megválasztani. Minden választás után kihirdetik az eredményt. Valószínű, hogy a Vármegyei házában délután 6 óra után befejezik a választási aktust, amelyet Pákozdy Sándor alispán a legnagyobb precizitással készített elő.

A vármegyei egységes párt hivatalos jelöltjei a következők:

A legtöbb adófizető választók I. csoportja.

Rendes tagok választása:

Bagi István, Barbócz Zsigmond, Botos Antal, vitéz Czeglédy Béla, dr. Csohány András, Csohány Sándor, dr. Grósz József, Haresarik Géza, Kaszás István, Kiss József, dr. Kovács László, dr. Kozma Imre, Léderer Ferenc, Ludány Lajos, Papp Sándor, dr. Pápay Kálmán, Papp Géza, Sembery Miklós, dr. gróf Semsey László, id. Soós Géza, id. Szalkay András, Szőlősy Károly, dr. Tormay Géza, Tóth M. Pál, dr. Uzonyi György, Váczy József, dr. Vajay Károly, dr. Varga Sándor.

A legtöbb adófizető választók I. csoportja.

Póttagok választása:

Bakóczy Endre, Botos Márton, Czeglédy József, Csathó Sándor, dr. Csuka Lajos, dr. Füzesséry Dezső, Jóna Mátyás, dr. Kovács Márton, Lakner Gyula, Nagy Imre, Rásó György, dr. Somossy Béla, Végh Lajos, dr. Veszprémy Zoltán.

A legtöbb adófizető választók II. csoportja.

Rendes tagok választása:

Azlein Emil, dr. Békassy Jenő, Csohány Zoltán, id. Csorba András, dr. Dajka Ambrus, Fazekas Gábor, Faller János, Fegyveres András, dr. Gaál Mihály, Gere Máté, Gupcsó Mihály, vitéz dr. Hadházy Ferenc, Hadházy József, Hegedűs Mátyás, dr. Kiss István, vitéz Kőszeghy Frigyes, Kővér Elek, dr. Láng Sándor, Lente Zsigmond, Ludmanu László, Magi Lajos, dr. Nikodémusz István, Oberzill Gyula, dr. Oláh Imre, Poroszlay Albert, dr. U. Szabó Imre, dr. Szücs László, Takács László.

A legtöbb adófizető választók II. csoportja.

Póttagok választása:

Legényei Bodnár Péter, Botos József, Brezniczky Mihály, Czeglédy Lajos, dr. Demokos Lajos, Fazekas Imre, Kállay László, G. Kurucó József, Mátyus Gábor, Radácsi István, dr. Pénzes Mihály, U. Szabó Gábor, Tóth István, Vida Károly.

A legtöbb adófizető választók III. csoportja.

Rendes tagok választása:

Ádám Sámuel, Baróthy Béla, Batta Antal, dr. Birtók L. Sándor, Bölöni Balázs, id. Daróczy László, Daróczy Miklós, Demjén Lajos, Földes István, Hadházy István, Kapusi Márton, Káthi Ferenc, vi-

Asztalneműek

ebédlő-, kávé-, teáskészletek legjobb gyártmányok. Nagy választékban

Elsőrendű vászon- és ke-lengye üzlet.

Alapítási év:

1831.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Szigorúan szabott készpénzárak.

Kiváló minőségek. Szakszerű kiszolgálás.

téz Kiss István, P. Kovács Antal, Köblös Samu, dr Lente Lajos, ifj. Makay János, Nagy Lajos, id. Nagy Ferenc, dr Bajor Kálmán, Radácsy Ferenc, Sajtos Sándor, dr Simon József, Somogyi Pál, dr Soós János, V. Szabó Imre, dr Széll Gábor, dr Tóth István.

A legtöbb adófizető választók III. csoportja.
Póttagok választása.
Boczán Pál, Császi Lajos, Erdély Lajos, Kun Antal, Lányi Géza, id. Mészáros Gábor, Zohler István, Somossy Péter, Schuck József, Cs. Szabó Mihály, Szepessy Mátyás, Tóth Gábor, Varga Gyula, id. Varga László.

Gortan Vladimirt Pólában kivégezték

A zágrábi diákság tüntetéstrendezett a kivégzés hírére Olaszország ellen.

Póla, október 17. Gortan Vladimirt, akit az államvédelmi különbizottság halálra ítelt, ma a hajnali órákban kivégezték.

Póla, október 17. Gortan Vladimirt a pisanói merénylet főterelmi szerzőjének a kivégzése reggel hat órakor történt, a katonai lövőtér közelében. A kivégzéshez kivendelt csapatok négyzetben jellelték és a csapat egyik oldalát szabadon hagyták. A kivégzést a fasista nemzeti milícia egyik tagja hajította végre. Az elítélthez kivégzése előtt kérsére papot hívtak. Halála rövid pillanatok alatt bekövetkezett. A holttestet a közeli temetőben elföldelték. A lakosság hangulatát jellemzi az a tény, hogy a milícia önként egyhangulag jelentkezett az ítélet végrehajtására.

Belgrád, október 17. Zágrábból

jelentik: A Pólában történt kivégzés híre a horvát fővárosban a lakosság körében nagy izgalmat kelte. *Az egyetem, a diák menza, az internátus épületeire kitűzték a fekete lobogót. Az egyetemi hallgatók nagy számban gyűltek össze az egyetem előtt, azután fekete fátyollal bevont zászlók alatt tüntetés menetben járták be az utcákat.* A városban számos röpcédulát terjesztettek, melyek éles szavakkal bírálják a pólai ítéletet és támadják a fasista Olaszországot. A tegnapi esti tüntetések a késő éjjeli órákig tartottak. A diákok a színház elé vonultak és küldöttséget menesztettek a színház igazgatóságához, kérve, hogy az előadást a gyász jeléül szakítsák meg, ami meg is történt. Rendőrségi beavatkozásra több helyen volt szükség, 72 egyént letartóztattak.

Kállay Miklós az új kereskedelmiállamtitkárnyilatkozata

„Feltétlenül lehet segíteni a bajokon, melyek ebben az országban vannak“.

Budapest, okt. 17. Kállay Miklós dr, az új kereskedelmi államtitkár tegnap a következő nyilatkozatot tette a hírlapírók előtt:

— Észrevettem, hogy itt-ott bizonyos aggodalommal fogadták a megjelenésemet a kereskedelmi minisztériumban, mert elsősorban mezőgazdasági szakembernek ismertek.

— Ma egy minisztérium vezetésében kétféle embernek van helye: szakreferensnek és általános adminisztrátornak, illetve politikai vezetőnek. Olyan embert az egész világon nem lehet találni, aki minden ügyben pótolni tudja a szakreferenst. Meg kell tehát próbálni olyan embert keresni, akiben megvan az akarat, hogy teljes elfogulatlansággal — egyik szakmába sem élve magát bele — igyekezzék általános szempontok alapján elbírálni mindazokat a kérdéseket, amelyek ma elkerülhetetlenül fel fognak vetődni.

— Nem azért kell ezt tenni — hogy az agrárokon segítsünk vagy a kereskedőkön és az iparosokon, hanem azért, hogy mindama problémáknak a helyes megoldását megtalálják, amelyek hallatlan sürgőséggel merültek most fel.

— Ezeknek a problémáknak a megoldását — folytatta az államtitkár — nem szakmák szerint kívánják Magyarországon az emberek, de mindenki kívánja egyformán, hogy meg tudjanak élni és boldogulni tudjanak. — En érre a munkára vállalkoztam. Természetesen elsősorban miniszteremnek a programját igyekszem végrehajtani és támogatni őt abban az igen nagy munkában, amelyet mint kereskedelmi és közgazdasági mi-

niszter vállalt. Ez a munka elsősorban arra irányul, hogy az élet által felvetett problémák, amelyeket ma mindenütt látunk, amelyekről mindenki beszél, megoldást találjanak és én meg vagyok győződve arról, hogy a miniszterem programja lesz az a program, amely ki fogja elégíteni minden bajban lévő foglalkozási ág várakozását Magyarországon.

— Meg kell mondanom, hogy én talán nem látom optimistán az ország pillanatnyi gazdasági helyzetét, ellenben a legnagyobb optimizmussal hiszem azt, hogy feltétlenül lehet segíteni még mindazokon a bajokon, amelyek ebben az országban vannak és lehet segíteni azokon a bajokon is, amelyeket az általános pesszimizmusra hajló közvélemény magának elképzel.

Idei friss, száraz főzelékek

Köleskása 1 kg. 0.26 fill.
Borsó sárga 1 kg. 0.28 „
Bab 1 kg. 0.44 „
Lencse szép, zöld zsiszikmentes 1 kg. 0.88 „

Pálffyánál, Kossuth-u. 7.

Telefon 13.49.

Megrendelések azonnal házhoz szállítva.

VILÁGVÁROSOKBAN IS

A

FOR-EVER

CIPÓ VEZET

CSAK

BENYÁTSNÁL

Talpbavéselt gyári árak!

Talpbavéselt gyári árak!

Bethlen miniszterelnök nyilatkozik az aktuális külpolitikai kérdésekről

Budapest, okt. 17. A képviselőház összehívott bizottságaiban teljes erővel megindul a munka, hogy a legutóbb benyújtott törvényjavaslatokat letárgyalják és előkészítsék azokat a plénum előtt való tárgyalásra.

Pénteken délelőtt 10 órakor az igazságügyi, közgazdasági és közlekedési egyesített bizottság a korlátozott felelősségű társaságokról szóló törvényjavaslatot tárgyalja le, az igazságügyi bizottság pedig az egyes jogügyletek kötelező irásba foglalásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását kezdi meg. Ugyancsak holnap, pénteken délelőtt 11 órakor ülést tart a külügyi bizottság is, amelynek napirendjén a Spanyolországgal és Bulgáriával kötött békéltető eljárásai és választott bírósági szerződések beikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok, valamint az aktuális külpolitikai kérdések szerepelnek. — Értesülésünk szerint a

külügyi bizottság ellenzéki tagjai szóvá teszik a legutóbbi hetek érdekesen külpolitikai vonatkozású eseményeit, köztük azokat is, amelyek a sajtóban is hosszas pertraktálásra adtak alkalmat — és ezekről a kérdésekről Bethlen István gróf miniszterelnök hosszabban fog nyilatkozni a bizottságban.

Hétfőn délelőtt 11 órakor a közgazdasági és közlekedési bizottságok a közhasználatu gépjárművállalatokról szóló törvényjavaslatot tárgyalják le. Kedden délelőtt 10 órakor kezdi meg üléseit a Ház és ekkor a legutóbb elfogadott napirend szerint a közjegyzői nyugdíjintézetéről szóló törvényjavaslat kerül tárgyalásra. A jövő hét folyamán hívják össze az öszszeférhetetlenségi bizottságot is, amely Görgey József és Vanczák János öszszeférhetetlenségi ügyében fog határozni.

Francia hang a magyar igazság mellett

Magyarország fizette a legnagyobb árat a háborúért. — Minden igaz, amit a magyar miniszterelnök a jóvátételről mondott, — írja Gallien.

Páris, okt. 17. Az „Avenir“ hasábjain Gallien külön cikk keretében ismerteti Bethlen István gróf beszédét.

Mindaz — fűzi hozzá — amit a magyar miniszterelnök a jóvátételekkel kapcsolatban mondott, — igaz, sőt nagyon is igaz. Bizonyos, hogy noha 1914-ben Németország volt a világháború nagy felbujtó-

ja, két szövetségese, Ausztria és Magyarország — sokkal drágább árat fizettek ezért a vétekért, mint a főbűnös. Amikor Németország területét csak elenyésző veszteség érte, Ausztria és Magyarország területét a háborúelötti terület egyhatodára csökkentették. — Ausztriára nézve még mindig fenn áll a remény, hogy ha nem is lesz nagy nemzet, de legalább fontos része lesz egy nagy nemzetnek. — Magyarországtól még ezt a reményt, vagy inkább vigasztalást is megtagadták és megtagadják. Valamennyi nép között, amely Németország oldalán harcolt, Magyarország bünhődött a legkeményebben.

Ez már magábanvéve is jogaim volna ahhoz, hogy a francia nép jóakarattal viseltessen irányában. De jogaim az is, hogy Franciaország népe mindig rokonszenvet táplált e bátor és lovagias nép iránt, amely annyi időn keresztül védte Európa szabadságát a török betörés ellen.

x Vidéki útkra a Fortuna bérentő vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

Dohnányi Ernő Vásáry polgármesternél

Dohnányi Ernő a filharmónikus hangverseny után nem utazott el azonnal Debrecenből, hanem a szerdai napot is itt töltötte. Szerdán délelőtt dr. Vásáry István polgármester ebéden vendégül látta és Dohnányi hosszú időn keresztül igen kedélyesen beszélgetett el a polgármester családjával. Délután 4 óráig időzött Dohnányi Vásáryéknál és a beszélgetés során örömmel állapította meg, hogy évek óta jár Debrecenbe és szinte évről-évre lehet látni, hogy a község minden rétegét mennyire áthatja a zene élvezete.

Érdeklődött dr. Magoss György és Márk Endre iránt, majd szívesen búcsút vett dr. Vásáry István és családjától.

Dohnányi Ernő este 6 órakor utazott el Debrecenből.

Hevesi Sándor előadása Londonban

Londonból jelentik: Hevessy Sándor, dr., a Nemzeti Színház igazgatója ma a londoni Kings Collegeben tartott előadást, az „Aranykor nagy költői és a XX-ik század lírikusai” címmel. Előadásában kifejtette, hogy a magyar irodalomban Arany János korának legműveltebb költője, a magyar nyelvnek legnagyobb mestere, a magyar irodalom legkiválóbb fordítója. Arany Jánost eleinte népies költőnek tekintették, de már a Toldi estéje se mutatta annak és első Shakespeare fordításával a világ legelső Shakespeare fordítója lett, mert soha sehol ilyen nagy költő nem fordította Shakespeare-t a maga anyanyelvére. Az ötvenes években Arany a skót balladák keretét használta fel, ezzel új műfajt teremtett, amelyben csodálatos erővel fejezte ki mindazt, amit a magyar embernek érezni lehetett, de kimondani nem. Az egész magyar birodalomban Arany János lesz a legfelelhetetlenebb.

Petőfi Sándor, a magyar irodalom legnagyobb esudója, ugyszólván kitálalta az Alföldet, a pusztát, költőivé tette azt, amit előtte mindenki prózának látott és érzett. Nagy költő, aki nek minden verse alkalmi vers, de akinek sikerült verseibe az alkalom belerő az örökkévalóságba. A magyar költészetben Petőfi a legtökéletesebb megoldása annak, az örök problémának, hogy európaiság és magyarság, hogy lehetnek egyek. Sem európaibb, sem magyarabb nem lehetett senki nála.

A XX-ik század nagy magyar lírikusa Ady Endre. Nagyhatást ért el a világháború alatt, amikor kifejezést adott annak a meggyőződésének, hogy a magyar katona idegen célokért harcol.

Hevessy Sándor előadását nagy közönség figyelemmel hallgatta végig.

A BUZAZALOGLEVELEK ÁTSZÁMITÁSI KULCSA.

Budapest, okt. 17. A Pénzügyi Központ közhírré teszi, hogy a buza záloglevelek és buzaértékekről szóló kölcsönök törlesztési részleteinek fizetésekor és a kamatbefizetéskor a novemberi átszámítás kulcsa gyanánt 1 mm. buza fejében 22 pengő 8 fillért kell alkalmazni.

Nadir khánt afgán királlyá kiáltották ki

London, október 17. Az egyik lap kedden jelentés szerint Nadir khánt a afgán királlyá kiáltották ki.

London, október 17. Pesavari jelentés szerint Habidullah megadta magát Nadir khánnak.

Aldja meg az Isten az egyszerű magyar munkás kezét...

Az új tiszai hidat a kormányzó átadta a forgalomnak.

Kecskemétről jelentik: A felépült új tiszai híd nagyban nyújtja a közlekedést. A kormányzó ma délelőtt átadta a forgalomnak. A fellebörgött híddal szemben díszes sátor volt felállítva a kormányzó és kíséretének. A kormányzó és kísérete délelőtt 11 órakor érkezett meg külön vonaton. Jelen voltak a felavatásnál Bud János és Zsitvay Tibor miniszterek, a földművelésügyi államtitkár, Samarjai Lajos máv. elnök, Almássy Sándor szolnoki főispán, Fáy István kecskeméti főispán.

Bud János beszédében a többek között a következőket mondotta: — Főméltóságú Kormányzó Ur! A kormány és az összegyűlt törvényhatóságok képviselőinek nevében a legmélyebb hódolattal és szívünk teljes megegyezéssel köszöntöm. Ez a híd magyar anyagból készült, magyar kéznek és magyar pénznek a munkája. Ragyog a víz, de nem az öröklőnyelk visszényét adja, hanem a magyar munkának ezeréves verejtéke törlik meg rajta.

Nagy eljenzés fogadta a kereskedelmi miniszter szavait, mely után a kormányzó a hidhoz ment.

A hídfőnél egybegyűlt közönség lelkesen éljenzte az államfőt. A törvényhatóságok nevében Fáy István, majd az alispán köszöntötte a kormányzót. Ezután Förster államtitkár ismertette a híd történetét.

Bud János felkérte ezután a kormányzót, hogy a hidat adja át a közforgalomnak.

A kormányzó jobbján Zsitvay Tibor igazságügyminiszterrel, balján Bud János kereskedelmi miniszterrel a hídfőhöz ment. Isten áldását kérte a kormányzó ember munkájára és alkotására, áldja meg az Isten az egyszerű magyar munkás kezét, amely e hidat létrehozta. Ezután a kormányzó kíséretével átment a hídon és visszafelé jövet a kecskeméti lelkész mondott áldó imát. Az Acélhang dalárda elénekelt a Szózatot és ezzel az ünnepség végetért.

A kormányzó a jelenlévő előkelő ségekkel a felállított sátorban vilásláreggelizett és ennek végeztével Bud János kereskedelmi miniszter bemutatta a kormányzónak az építkezésnél résztvevő iparosokat, akikkel a kormányzó szívesen elbeszélgetett. A kormányzó 14 órakor visszautazott a fővárosba.

Nagy árkülönbségek vannak az utépitési ajánlatoknál

Budapest, október 17. Az utépitési munkálatokra beérkezett ajánlatokat felbontották és már az első hozzávetőleges áttekintésnél is kitűnt, hogy a különböző utépitési rendszerek keretén belül igen nagy árkülönbségek vannak az egyes ajánlatok között. Pontos adatok még nem állnak a minisztérium rendelkezésére az egyes utépitési típusok arányosítása tekintetében, annyit azonban már is megállapítható, hogy az eddig alkalmazott rendszerek közül több rendszer mellőzését teszik szükségessé az aránytalanul magas árak. Elsősorban a bazalt kiskocka és az andezitkocka egységárainál találtak olyan nagy emelkedést, amely ezeknek építésre való felhasználását ugyszólván kizárja. Emelkedés mutatkozott a beton, a keramit és más rendszereknél is, de ezek az emelkedések nem olyan szembetűnőek.

A kereskedelmi miniszter utépitő programjának most történő lebonyolításánál elsősorban arra helyezik a súlyt, hogy olcsó és tartósan jó burkolatokkal lássák el az országutakat.

Közlekedési és közgazdasági szempontból egyaránt fontos, hogy maradjon az ország. A kereskedelmi kormányzat ez a törekvése azonban nem jelenti azt, hogy az utépitési akció kibővítése indokolatlan nyeresékesre adjon alkalmat egyes vállalkozóknak és érdekeltiségeknek. A felfogás az, hogy az ország mai helyzetében a vállalkozóknak és az érdekeltiségeknek sem szabad kizárólag az üzletet tekinteni és az árak meghatározásánál meg kell elégedniük a legminimálisabb haszonnal. Azok a nagy differenciák, amelyek egy-egy rendszerrel építendő ajánlatok között vannak, arra mutatnak, hogy egyes vállalkozók túlságosan nagy hasznot kívánnak biztosítani maguknak a munka elnyerése esetén és a most kiírt ezerkétszáz kilométeres utépitésnél nem azt tartják szem előtt, hogy ezzel a kormány nagy munkaalalmat terem, amely végeredményében kihat a közgazdasági élet minden ágára, ha-

nem sok esetben éppen a privilegizált körülményeknél fogva le akarják fölöslni a maguk számára az ezerkétszáz kilométeres utépités minden elérhető hasznát.

A kereskedelmi minisztérium utépitési osztálya pontos számításokat végzett a tekintetben, hogy az egyes utépitési típusok önköltségi árai mennyire terjednek. A most felbontott ajánlatokat az átszámítások után ezekkel az adatokkal fogják összehasonlítani és az ajánlatok elbírálásánál elsősorban azt veszik figyelembe, hogy a vállalkozók közül kik elégednek meg a legminimálisabb haszonnal.

UJABB VILÁGREKORDOK.

Keijo (Korea) okt. 17. A Japánban turázó német atléták esütőkön az itt rendezett atletikai versenyen vettek részt. A kitiñőn sikerült verseny két újabb világrekordot teremtett. Az egyiket a német Eldracher állította fel 100 méteren 10.3 mp. idővel, a másik női világrekordot Kitionmi japán nő állította fel, aki saját olimpiai rekordját megdöntve 24.9 mp. alatt futott 200 métert.

A MAGYAR IPAR VEDELMEBEN.

Budapest, október 17. A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délutáni ülésén Markó Elek az építőipar nevében szövegeltette azt, hogy a jövő évi Szent Imre ünnepséghoz szükséges sátrakat az ünnepségek rendező bizottsága külföldről kívánja importálni. Ez a megoldás nagyon sérelmes a magyar építőiparra. A mai gazdasági helyzet nem engedi meg az olyan felesleges importot, melyet a magyar kéz munkája teljesen pótolni képes.

Belatiny Artur kijelentette, hogy a kamara mindent el fog követni az indokolatlan behozatal megakadályozására.

A ZEPPELIN BUDAPEST UTÁN POZSONYBA, BÉCSBE ÉS BOROSZLÓBA REPÜLT.

Pozsony, október 17. A Graf Zeppelin pontban éjjelkor váratlanul megjelent a város fölött. A templom-órák éppen előtűntek a tizenkettőt, mikor a hajóórás a város fölé ért. Egészen alacsonyan, mintegy 250 m. magasan repült el Pozsony fölött. A kávéházakból kirohantak az utcára az emberek s a házakból is sokan jöttek ki, hiányos ruhákban, hogy lássák a léghajót. Tizenkét óra hét perckor a Zeppelin eltűnt a nyugati láthatáron.

Bécs, október 17. A Graf Zeppelin éjjel egy órakor átrepült Bécs fölött. Kelet felől jött és közvetlenül Bécs fölött északnak fordult. További útiránya Brunn—Breszlau.

München, október 17. A Graf Zeppelin léghajó ma este hat óra harminc perckor áthaladt a bajor főváros felett. A léghajó a város felett több kört írt le, majd hat óra negyvenöt perckor délnyugati irányban elkanyarodva eltűnt.

AZ OSZTRAK KORMÁNY ELKÉSZÜLT AZ ALKOTMÁNYREFORM JAVASLATAIVAL.

Bécs, október 17. Mintán az alkotmány reform javaslatok kidolgozásával végelegesen elkészültek, a javaslatokat — mint parlamenti körökben híre jár — a kormány holnap terjeszti a nemzetgyűlés elé.

12 fillérért, kéze öt hórommentesen, saját műhelyében tisztít 4 nap alatt PALOTAY Műhely: Honvéd-utca 9j. Telefon 10-80 Üzletek: Kálvin-tér 5. Bathányi-u. 26. Hunyadi-u. 15.

A Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése

A fagykár sújtotta vidékeknek fokozott közmunkát, hitelt kívánt a kamara közgyűlése. — Megsürgette a Munkásbiztosító autonómiájának visszaadását.

Csütörtök délután a kamara tagjainak és levelező-tagjainak élénk érdeklődése mellett nyitotta meg Sesztina Jenő kamarai elnök a kereskedelmi és iparkamara közgyűlést.

A kirakatversenyen kitüntetést nyert főnökök okleveleinek átadása.

Napirend előtt az első Magyar Hét kirakatversenyén kitüntetést nyert főnököknek osztotta ki meleg szavak kíséretében az okleveleket és az érmeiket. Ezek a cégek a következők: Tóth Gyula vaskereskedő, Aczél Henrik könyvkereskedés, Petrik Károly rőfőskereskedés, amely cégek díszoklevelet nyertek: az Üvegkereskedelmi rt., Turul cipőgyár rt. fiókja, Horváth Gábor hentesüzlet, Króh Vilmos rőfősüzlet, Kovács János fűszerkereskedő, Sesztina Lajos vasnagykereskedő, Bosznay J. és Társa rőfőskereskedés, Nagy János vaskereskedés, Jost cukrászda, amely cégek ezüst érmet nyertek: Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedés, Vági István ékszerész, Meinel Gyula rt. fiókja, Stühmer Frigyes cukorkaüzlet, dr Szabó Mihály hentesárúüzlet, Weissenberg Hugó vaskereskedés, Antalffy József könyvkereskedés, Feldheim Sándor ékszerész, Farkas Gyula virágkereskedés, Fischer Adolf és fia posztóüzlet, Rózsa virágcsarnok, mely cégek elismerő oklevelet nyertek.

Az elnöki megnyitó a nehéz viszonyokról.

Az elnöki megnyitásban megemlékezett a kamara elnöke a rendkívül nehéz viszonyokról, amelyekből a kivezető utat, amelyre azt a világgazdasági és nemzetgazdasági okok megengedik, a közgazdasági élet igyekszik megtalálni, ennek az utnak a megtalálásánál működnek közre javaslatokkal a kereskedelmi és iparkamarák. Kifejezést adott annak a reménységének, hogy a szenvedések és megpróbáltatások után mégis csak egy jobb jövő virrad reánk, ezt azonban közgazdasági kormányhatóságainknak megfelelő tettekkel kell előkészíteni.

Az elnök helyesléssel fogadott elnöki megnyitót után dr Radó Rezső számolt be a kamaráknak dr Bud János kereskedelemügyi miniszter urnál történt tisztelő látogatásáról, — majd azokról a főbb törvényszerűségekről, amelyeket a debreceni kereskedelmi és iparkamara az új kereskedelemügyi miniszter urnál végzett.

Felállással adózott a kamara közgyűlése a miskolci kereskedelmi és iparkamara nemrég elhunyt elnöke héthársi Neumann Adolf emlékezetének, aki a kereskedelemnek és az iparnak kemény, küzdő harcosa volt.

Novemberben lesznek Debrecenben a kamarai választások.

Bejelentette a kamara főtitkára, hogy a kamarai választások Szabolcs vármegye és Debrecen város kivételével már mindenütt megtörténtek, november havában Debrecenben is lefolytak a választások, ezt követik a szabolcsi választások, amiután sor kerülhet a kamara újjaalakulására.

Küldöttség járás.

Beszámol az elnöki előterjesztés

arról a küldöttség járásáról, amelyet a kamarakerület érdekképviselőinek a küldöttsége a kereskedelmi és pénzügyminisztériumokban tett a közszolgáltatások enyhítése, a kisipari és kiskereskedői hitelek javítása és a Tiszátnulnak a közszolgáltatásokban fokozott mértékben való részesítése érdekében. — Ennek az eljárásnak a közszolgáltatási téren máris eredménye van.

Az igazságügyminiszter beszéde körül.

Ennél a pontnál Pisszer János javaslatot tett aziránt, hogy az igazságügyminisztert azon beszédjéért, amelyet beszámolóján tartott és amelyen ostromozta azokat a pénzügyintézeteket, amelyek a pénzt kivitték jobb kamatozás végett az országból, a kamara közgyűlése feliratban üdvözölje.

Létay Lajos ellene volt az indítványnak, mert a kamara kerületében tudomása szerint egyetlen olyan intézet nem volt, amelyre az igazságügyminiszter urnak eddig még bizonyítatlan állítása állna. Ha a kamara közgyűlése ezt a Pisszer kiáltást ur valószínűleg jószándéku javaslatát elfogadná, mintegy a kamarakerület pénzügyintézeit itélné el.

Dr Szántó Sámuel levelezőtárgy szintén az indítvány ellen van, — mert a kamara közgyűlése nem lehet bizalmi és elismerő feliratok elfogadásának a helye, különösen olyan kérdésben, amelynek részleteit nem ismerjük.

Dr Radó Rezső kamarai főtitkár hasonló értelemben szólal fel és különösen arra utal, hogy a kamarai tradíciók szerint, a kamara mindent gazdasági értékek szerint mérlegel, — és ilyen kérdésekben csak a beigazolt tényeket veheti mérlegelése alapjául, meg kell várni a tényállás teljes tisztázását. A kamara tradíciójához híven politikai szempontoktól mentesen fogja álláspontját körvonalozni.

A felszólalások után Pisszer János kamarai kiáltást indítványát visszavonta.

Egyéb ügyek.

Helyesléssel fogadta a kamara közgyűlése a kirakatrendezői tanfolyam rendezéséről és a debreceni postapalota építkezési munkálatainak a helyi ipar számára való biztosítása érdekében kifejtett és a város főispánja és polgármestere által teljes erővel támogatott munkásságról szóló jelentéseket.

Elhatározta a kamara közgyűlése, hogy a Magyar Hét újabb megrendezését a kamara kerületében a Gyosz. bevonásával és támogatásával feltétlenül szükségesnek tartja.

Az 1930. évi költségelirányzat elfogadása után dr Harsányi Imre ügyvezető titkár ismertette a kamarai érdeklődés tennivalóit a törvényhatósági képviselői ügyében. Megválasztotta a közgyűlés a választási bizottságok és szavazatszedő küldöttségek tagjait és megállapította az arányszámot. A kiskereskedelmi hitelügy Debrecenben hosszabb vajadás után elérkezett odáig, hogy azok folyósítása megindult. Sajnos, a kamarai kerület egyes részeiben a kiskereskedelmi hitel folyósítása nem indulhat meg azért, mert a pénzügyintézetek nem vállalkoznak az akcióra.

Dr Diczig Alajos helyettes tit-

kár számolt be a kereskedősegédék és magánalkalmazottak szolgálati viszonyáról szóló törvénytervezetről, amelyet a kamara még szóbeli értekezleteken részletesen meg fog tárgyalni.

Kontsek Géza kamarai beltag hangsúlyozta, hogy ez a tervezet igen fontos munkadói érdekeket érint és nagyon szükséges, hogy a kamara ezzel a legalaposbiban foglalkozzék.

A részletkereskedés elfajulásának a megakadályozása érdekében törvényalkotásért kéri a kamara. Megsürgeti a zsírmárkázásról szóló rendelet kiadását. Tudomásul vette azt az előterjesztést, amelyet a kamara a hitelezőket károsító cselekmények megállításáról szóló törvénytervezetre tett.

Dr Harsányi Imre ügyvezető titkár javaslatára a munkásbiztosítási járulékok csökkentését és Zelinger Ede kamarai alelnök javaslatára az Országos Társadalombiztosító Intézet autonóm szerveinek összehívását megsürgeti a kamara.

Dr Olasz Vilmos helyettes titkár beszámolója után elismeréssel adózott a közgyűlés a kamara vezetőségének az augusztusban megrendezett ipartestületi jegyzői tanfolyamért.

A kisipari hitelkeretek feleme-

lése az egész kisipari hitelkeret intézményes rendezése érdekében a kamara a kereskedelmi és a pénzügyminiszter urakat keresi meg.

A cementáru és épületburkoló ipar képesítéséhez kötését egyelőre a kamara nem javasolja, mert az érdeklődés ebben a kérdésben egyöntetű megállapodásra jutni nem tud.

Adó ügyek.

Dr Diczig Alajos helyettes titkár referálta azután az adófelsőzlamlási bizottságok reformjának a kérdését, javaslatára a közgyűlés a másodsokú bírások kiépítése mellett foglalt állást.

Mulhatalanul szükségesnek tartja a kamara közgyűlése, hogy az 1930. évi forgalmi adó általánosított kategóriájába tartozókat megszemlélő engedélyben részesítsék.

A Debreceni Kereskedő Társulat iskoláinak 2000 P. a szolnoki és nyiregyházi kereskedelmi iskoláknak 1000—1000 pengőt szavazott meg a közgyűlés.

Ezután Sesztina Jenő elnök szép szavakkal zárta be a közgyűlést. A nehéz küzdelemben levő gazdasági életnek a madáchi szónoklatot kell szem előtt tartani: Küldeni kell és bízni bízni.

Jugoszláv katonai repülőgépek magyar terület fölött gyakorlatoznak

Nagykanizsa, okt. 17. A határszéli lakosság egyrészét óta azt veszi észre, hogy a jugoszláv határ felől katonai repülőgépek jelennek meg a Mura feletti és harci gyakorlatokat végeznek a folyó feletti.

Igy főleg Kotori felől közelednek Murakeresztur felé. Van nap, hogy egész raját látni a szerb katonai repülőgépeknek, melyek órákon át keringenek a levegőben s gyakran átrepülnek a folyón magyar területre, Zalába.

Ilyenkor azután, mint azt megfigyelni lehetett, a pilóta rögtön irányt változtat és sietve röpül el a kotori vasúti vonal irányában.

Hogy ezeknek a rendszeres repülőgéplátogatásoknak mi a céljuk, nem lehetett megállapítani. A katonai repülőgépek francia típusúak, melyek az egész határt megfigyelés alatt tartják.

A zalai határmenti lakosság eleinte nyugtalanodott miattuk, de most már annyira megszokta, hogy mint látványosságot figyeli.

Egyik este Nagykanizsa város felett is elrepült egy idegen repülőgép, amelynek semmi jelzőlámpája nem volt és csak a bugásából vették észre, mikor belekerült a holdvilág fényébe.

Egy fiatal nő gyilkolta meg a dugszad prágai magánzót

Apróhirdetés útján ismerkedett meg vele.

Prága, október 16. A prágai rendőrség tegnap délután letartóztatta a különös körülmények között meggyilkolt Neumann Antal dugszad prágai magánzó gyilkosát. Neumann, mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt apróhirdetés útján megismerkedett egy fiatal nővel, akit feleségül akart venni. A dugszad magánzót a múlt hét végén meggyilkolta lakásában, amelyből minden pénz és értéktárgy eltűnt. Néhány napig tartó nyomozás után a rendőrség ma kinyomozta a gyilkost. Az illető egy prágai munkás felesége, Wolf Mária. A prágai rendőrség egyik tisztviselőjének tegnap délelőtt eszébe jutott, hogy nemrégiben egy Prága mellett fekvő községben

egy fiatal nő meg akart gyilkolni egy idősebb parasztot, akit szintén apróhirdetés útján ismert meg.

Ez a parasztagda is fiatal feleséget keresett s ő is belevette az apróhirdetésbe, hogy sok pénze van. A gyilkosát akkoriban megakadályozták, a nő pedig gyilkossági kísérlet miatt nyolchónapi súlyos börtönrre ítélték. A detektívek mindjárt sejtették, hogy ugyanez a Wolf Mária követhette el a Neumann-féle gyilkosságot is. Tegnap délután detektívek mentek ki a nő lakására, de a nőnek férjével és 9 éves leányával együtt sikerült még ideje-

korán kiszöknie a házból. Wolf Mária egyenesen a rendőrségre ment, abban a hiszemben, hogy itt lesz a legnagyobb biztonságban. Véletlenül azonban éppen ahhoz a rendőrtisztviselőhöz vezették, aki figyelmeztette reá a detektíveket.

Wolf Mária azal állított be a tisztviselőhöz, hogy segítségére lesz a nyomozásban, mert sejt, hogy ki gyilkolta meg Neumann. A rendőrtisztviselő mindjárt azt kérdezte tőle, honnan volt az utóbbi napokban oly sok pénze, hogy több mint tizenötezer koronát adott ki. Az asszonyt azonnal letartóztatták és szembesítették a meggyilkolt Neumann szomszédaival, akik felismerték benne Neumann menyasszonyát.

A meggyilkolt magánzó lakásában talált ujjlenyomatok is egyeznek. A Wolf Mária lakásán megejtett házkutatás során megtalálták a Neumanntól elrabolt pénz egy részét.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

Mária román királynő megretirált

Mária királyné megtagadta súlyos bonyodalmakat felidéző nyilatkozatát.

Bukarest, október 17. A királyi ház minisztere ma a következő kommunikét adta ki: Öfelsége Mária királyné semmiféle intervjút nem adott és távol áll attól, amelyet egy reggeli lap a régenstanács kiegészítésére közölt. Ami egyébként a Mária királynénak tett javaslatról szóló idézetet illeti, az egyetlen személyiség, akivel a királyné a kormány környezetéről beszélt, semiféle javaslatot nem nyújtott át Mária királynénak.

Bukarest, október 17. A román kormány felhivatalosa, az Orient Rádió a következőket jelenti: Az Universul, Popescu volt liberális miniszter lapja, mely hosszú idő óta hadjáratot folytat a kormány ellen, tegnap szenzációs jellegű tudósítást közölt, amelyben Mária királynénak sajátos kijelentéseket tulajdonít. E tudósítás szerint a királyné elítélően nyilatkozott arról a módról, ahogyan a régenstanács kiegészítése történt és azt is állította, hogy ő is felszólítást kapott a Buzdugan elhalálozásával megüresedett régenstanácsi hely betöltésére. Az Universul azt állította, hogy az említett nyilatkozatokat Mária királyné környezetének egyik tagjától kapta, de ennek megnevezése nélkül hozzáfűzte, hogy nincs felhatalmazva a név közlésére, mint ahogy a közölt nyilatkozatot sem szánta sem a királyné, sem az informáló személyiség a nyilvánosság számára.

Megállapíthatjuk, hogy az Universulnak ezt a tudósítást mindenféle bizalmatlansággal fogadták és kétségbevitették az igazságot. Ilyértelmű kétséget nyílvánított minden bukaresti lap, mindössze két liberális lap kivételével.

Kormánykörökben hangsúlyozták, hogy tekintettel a kormány és a régenstanács között levő tökéletes összhangra, amely megnyílvánult abban is, hogy a régenstanács a kormány lemondását a harmadik régens megválasztása után visszautasította, az Universul tudósításának, amely a fent ismertett módon látott napvilágot, semmiféle következményének nem kell lennie.

Bukarest, október 17. Három napon át tartó bizalmas tanácskozások, sürgönyváltások és a legkülönbözőbb befolyásoknak a kulisszái mögött való érvényesülése után végre megérkezett Balciból, Mária királyné üdülőhelyéről, Hiotu udvari miniszternek sürgönye, amely magyarázatát adja Mária királyné ismeretes nyilatkozatának. A távirat azonban nem oszlatta el azokat a súlyos nézeteltéréseket, amelyek a Maniu kormány és az özvegy királyné között a régensválasztásból keletkeztek és alig enyhítette azt a forrongó politikai atmoszférát, amelyet az Universul cikke felidézett.

A miniszter távirata nem cáfolja meg Mária királynénak a miniszterelnök eljárását megbélyegző kijelentéseit és ezért a kormány felhivatalos közleménye, amelyet Hiotu távirata alapján közzétett, csupán annyit hangoztat, hogy a királyné és a bukaresti liberális lapot informáló személyiség nem szánta a nyilvánosságnak a közölt nyilatkozatot.

Ez burkolt bevallása annak, hogy maguk a kijelentések elhangzóit és ezért a mostani ka-

binet és Mária királyné között egyelőre alig van lehetősége még a látszat szerint való megbékülésnek. A felhivatalos közlemény egyébként igyekszik megnyugtani a román közvéleményt, hogy a kormány és a régenstanács között tökéletes az összhang és ezért az özvegy királyné nyilatkozatának semmiféle következménye nem lehet.

AZ ÖZVEGY KIRÁLYNÉ MAGA MONDTA TOLLBA NYILATKOZATÁT!

Páris, okt. 17. A Matin bukaresti tudósítójának jelentése szerint Hiotu, a király személye körüli miniszter Balciba utazott, hogy rávegye a királynét az Universul-

ban megjelent nyilatkozat megcáfolására. A lap hozzáfűzi, hogy köztudomás szerint a királyné maga mondta tollba a nyilatkozatot.

A kibékülés, írja, az udvar és a kormány között csak látszólagos lesz, de ennek ellenére kétségkívül enyhíteni fogja a mostani feszültséget. Bizonyos azonban, hogy az alkotmány problémája igen kiéleződött és a válság gyökerei igen mélyre hatolnak.

A Curentul a politikai helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy a támadt politikai zavaroknak spiritus rectora Stere Constantin, a obszarábiai parasztpárt vezére volt. Az egész politikai felfordulást csupán Presan tábornok régenstanácsi taggá való választásának megakadályozására csinálta. A lap szerint a parasztpárt Steret kizárja a pártból, jöllehet számolni ikell azzal, hogy az esetben a mögötte álló, mintegy harmincfőnyi obszarábiai képviselő követi majd vezérét.

Orosz offenzíva a kínai csapatok ellen

Tokio, október 17. A mandzsuri helyze tegyre aggasztóbb. Az orosz offenzíva, amelyben most már nemcsak az orosz elővéd vesz részt, hanem az Amur-hadosztály egész törzse is, a Sungari és az Amur folyam egész hosszában megindult. Charbini jelentések szerint a kínai főhadiszállást teljesen váratlanul érte az orosz offenzíva. A kínai hadállások mindenütt egészen kezdetlegesek s a kínai csapatok az offenzíva első napjaiban minden ellenállás nélkül adták fel állásaikat. Az első ellentámadást Ling Kiang és Fucsín városok között kísérelte meg a kínai hadsereg, az oroszok azonban visszaverték az ellentámadást és tovább folytatják előnyomulásukat.

Fucsín felé.

Fucsín városa valószínűleg még a mai nap folyamán az oroszok kezére kerül. A város 2400 főnyi kínai helyőrsége lázas izgalommal ássa az árkokat a város körül. Csang Co Hsziang tábornok, a mandzsuri kínai hadsereg egyik alvezére, tegnap tábornoki konferenciát hívott össze Charbinba. A haditanács úgy határozott, hogy a kínai csapatok koncentrikus támadásra indulnak Ling Kiang ellen, melyet minden áron vissza kell foglalni, tekintettel arra, hogy Ling Kiang a Sungari és az Amur folyam torkolatában fekszik s a határvidék egyik legfontosabb stratégiai pontja.

Sikkasztott a futballklub céljaira

Két és fél évre emelte fel a Tábla Szerencsés Ferenc büntetését a pesterzsébeti sikkasztás miatt.

Budapest, okt. 17. Szerencsés Ferenc, Pesterzsébet városának volt városi számvevője, a városi építkezések után járó kincstári illetékből tizenhatezer pengőt megtartott és ezt a pénzt a pesterzsébeti futballklub céljaira fordította, amely klubnak abban az időben igazgatójaként működött. Az ügy kitűdött és a városi számvevő ellen büntető eljárás indult. Az eljárás alatt álló Szerencsés Ferenc találkoztott egy ízben Tanczos Béla államrendőrségi detektívvél, akinek beszélgetés közben azt mondta, hogy az övénel nagyobb visszaélésekről van tudomása, amelyeket a városházán követtek és követnek el. Nem is hagyja annyiban a dolgot — jelentette ki Szerencsés Ferenc a detektív előtt — hanem lapot fog alapítani és majd ebben szelvézti a panamákat.

Sikkasztás büntette és felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétsége miatt vonta felelősségre Szerencsés Ferencet a pestvidéki törvényszék, amely a vádlottat ezekért a cselekményekért egyévi és

nyolchónapi börtönbüntetésre ítélte el. — Az elítélt városi számvevő az eljárás során azzal védekezett, hogy a szóbanforgó összeget nem sikkasztotta el, hanem csupán kölcsön adta az igazgatása alatt álló pesterzsébeti futballklubnak, de a klub játékosainak szerencsétlen szereplése miatt nem volt képes a tizenhatezer pengőt visszaszerezni. Az ügy felebbezés folytán az ítélőtábla elé került.

A tábla Simó tanácsa most tárgyalta ezt az ügyet és ítéletében a rágalmazás vádját alól felmentette a vádlottat, azzal a megokolással, hogy ebben az ügyben csupán a detektív vallomása volt terhelő Szerencsés Ferencre nézve, egyébként a tényállást nem lehetett megnyugtatóan beigazolni venni. — Az ítélet egyébként Szerencsés Ferencet a tizenhatezer pengő elikkasztásának büntette miatt kétévi és hathónapi fegyházra ítélte el. — Az ítélet ellen a vádlott és védője semmisségi panaszt jelentettek be.

Böngészés francia írók műveiben

A leggazdagabak nem mindig a legadakozóbbak.

A toll a tudós ásója-kapája. (Saint Evremond.)

Némely embernek a különcködés is hasznára válik.

Régi igazság, hogy mindig a szegény ember sanyli meg a nagyok ostobaságát. (Molière.)

Az ember szerencséje és szerencsétlensége nem kevésbé függ lelki állapotától, mint a sorstól. (La Roch.)

A képzelet mindenben korlátlan bíról tolja fel magát; ő állapítja meg, hogy mi szép, mi igaz és mi boldogító. (Pascal.)

Még a legenyhébb és a legártatlanabb tréfát is csak igazán művelt és okos emberekkel szabad megokoztatni. (La Bruyère.)

A legmélyebb sértés, amit az ember érezhet, az ha saját gyermeke sérti meg.

Nincs kínosabb fájdalom, mint az, amelyet egy tulboldog házasságnak megszűnése okoz. (Bossuet.)

Szívünk hullámzó tenger; delej-tűje a szerelet.

A legbecesebb, a legszebb fényű ékszer, a gyöngyök gyöngye: a haladó szemében ragyogó könnyesepp.

Aki családjá körében lel fel a kedves társalkodást, annak bármely más izetlenné válik. (Rousseau.)

Ahol a hírság és a fényűzés vágya kezdődik, ott megszűnik a benső érték. Leányaimnak hozományul csak nevetem adom. (Molière.)

A nagy fájdalmak némák.

Néha kevésbé bánjuk azt, hogy hogy csalódtunk, mint azt, hogy ki-ábrándultunk. (La Roch.)

A szélsőségek találkoznak.

Az ítélőképességen kívül semmimem ritkább a világon, mint a gyémántok és a drágagyöngyök.

Nincs olyan tiktolt szerelem, melyet valami véletlen el ne árulna. (Racine.)

A szerencsétlőt sokszor drága pénzen vásároljuk meg azt, amiről azt hittük, hogy ajándékba adta. (La Fontaine.)

A bőkezűség kevésbé áll abban, hogy sokat adjunk, mint inkább abban, hogy kapóra adjunk.

Közletről nézve minden veszít valamit értékéből.

Ha a férfiak és a nők mondanak ítéletet ugyanarról a nőről, véleményük sohasem fognak megegyezni, mert mindegyik más és más érdekből ítélt.

A jelen a múltnak szülöttje, méhében hordja a jövőt.

A legnagyobb gyávaság védtelen ellenséget megkínózni.

HÁZASSÁGTÖRŐ ÉLETTÁRSAT BÜNTETLENÜL MEGOLHETI MEXIKÓBAN A SÉRTETT FÉL

Newyork, október 17. Az Associated Press mexikói jelentése szerint Portez Gil elnök, a kongresszustól kapott különleges felhatalmazás alapján oly büntetőtörvénykönyvet szerkesztett, amely többek között kimondja, hogy az apának joga van leányát és annak esábitóját megölni, ha a leány önként adta oda magát. Házasságtörés esetén a sértett fél a másikat büntetlenül megölheti. Az új büntetőtörvénykönyv, amely december 15-én lép életbe, megszünteti az esküdtbírósgot és helyébe elmeógyógyászokból és más szakértőkből szervezett törvényszéket állít.

Megnyílt!

Megnyílt!

Női kalapszalón

Legújabb modell kalapok kaphatók

WEISZ MARGIT

Arany János ucca 36. szám.

Alakítások modell után készülnek.

Mielőtt szőrmezükségletét beszerezné, vétekkötelezettség nélkül keresse fel

Zengewald szücs és szőrmezüzetél

Simonffy ucca 2.

Javításokat és méret után bundákat szakszerűen, legolcsóbb árban készít.

A társadalmi élet fejlesztése

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

B. lapjuk f. hó 9-i számában a társadalmi élet fejlesztése címmel volt szíves közölni multkorú leveletemet, engedje meg, hogy fejtegetéseimet most kiegészítsem.

Ha mai viszonyaink között kulturegyesület létesítésére gondolunk, annak a célnak kell elsősorban szemünk előtt lebegnie, hogy ne elvállasszuk, hanem lehelőleg összehozzuk benne a különböző társadalmi rétegeket. A széttagoltság maga az erőtlenység. Nem tarthatom ennél fogva a kultúrafejlesztés szerencsés módjának azt, amit napjainkban szétlétünk, hogy a kisebb nagyobb társadalmi rétegek külön-külön alapítanak kulturális tevékenységet kifejtő akaró egyesületeket. Nem lehet olyan forma aggodalmat táplálnunk, hogy e téren talán túlméretezzünk, mert egy egyesület, ha csakugyan kulturát fejleszt, elég nagy és elég mozgalmassá sohasem lehet.

Azután arra kell törekednünk, hogy az egyesületi élet vezetésében társadalmunk női részének igen jelentékeny, sőt tulnyomó szerepet biztosítsunk. Enélkül kulturegyesületi létünk élet ma már el sem képzelhető. Aminek megvannak a maga okai.

A mai férfi annyira túlterhelve van a mindennapi élet gondjával és fárasztó munkájával, hogy egyrészt nincs ideje arra, másrészt a kedélye nincs meg ahhoz, hogy napi elfoglaltságán túl egyesületi tevékenységgel behatóan és friss szellemmel foglalkozzon. Pedig az odaadó komoly munka egy egyesület vezetéséhez ép oly feltételül megkívánatik, mint bármely más vállalkozásnál. Hyen munka nélkül nincs ma már eredmény az életműködés terén sem. Ezzel szemben a mai nőre nézve, akinek erre inkább van ideje s ak magassokú intelligenciájánál, tágabbkörű ismereteinél fogva tevékenysége számára ösztönzőleg lért kíván, valóságos életszükséglet az, hogy közéleti dolgokkal is foglalkozhasson. Közéleti tevékenység tekintetében pedig szebb, alkalmasabb szerep reá nézve nem is kínálkozik, mint a tevékeny részvétel egy kulturegyesület működésében. Jobb kedélye, fizlése, gyöngédebb volta, a szép iránti nagyobb szeretete, mind predesztinálják őt erre. De meg egy kulturegyesület tulajdonképpeni célja a nevelés, nevelése embertársainknak, erre pedig a nők hivatottabbak, mint a férfiak, hiszen egész életük nevelésben telik el, nevelik gyermekeiket, sőt sok esetben férjeiket is.

Egy kulturegyesület létesítésénél szem előtt kell tartani továbbá azt, hogy annak nem szabad excludívna lennie, mert nevelő hatást így nem

várhatunk tőle. A kulturegyesület nem azokat van hivatva nevelni és szórakoztatni tulajdonképpen, akik létesítik, hanem a nálunk alacsonyabb kulturális szinten álló egyéneket. Nem szabad tehát elzárkózónak lennie, sőt egyenesen törekedni kell arra, hogy olyanokat is magába olvasszon, kik a nevelésre komolyan rászorulnak. Magához felemelnie kell ezeket, a népet és pedig minél nagyobb számban. Komoly kulturtörekvésnek a célja csak ez lehet. Magas intelligenciájú, kulturától áthatott egyének ezen irányzat ellen kifogást nem tehetnek, mert ma egy kulturegyesületre oly halálisan komoly feladatok várnak s azok annyira égetők,

melyek egyenesen megkövetelik ennek az irányzatnak a népszerűvé tételét.

Célul kell kitűznünk továbbá azt, hogy az egyesületi élet nevelés tekintetében minél több irányban kiterjedő legyen. Egy ilyen egyesület a nevelésnek, a művelődésnek ugyszólván minden ágát kultiválhatja, mi által módot nyújt az itt-ott rejtőző tehetségeknek felismerésére és fejlesztésére. De ez által válik az egyesületi élet mozgalmassá, vonzóvá is nagyobb rétegek számára is, ami virágzásának legelső feltétele.

Kiváló tisztelettel:
NAGY IMRE.

A havasi gyopárok birodalmának titka

Mumiává változott holttestet találtak a Rax-on.

Bécs, október 17. Augusztus hó 11-én a Raxon egy turista, aki havasi gyopárt szedett, az ugynevezett Schwarzes Loch-ban egy majd nem mumiává változott holttestet talált. Megállapították, hogy a holttest az 1927 október 4-ike óta eltűnt Fischl György bécsi kereskedő holtteste. Eleinte úgy látszott, hogy öngyilkosság történt. Most a kerületi orvos pontos vizsgálata alapján maídnem teljes bizonyossággal megállapította, hogy Fischl megölték.

Fischl már az ötödik személy,

akit az utóbbi években a Rax területén rejtélyes körülmények között öltek meg. 1926 januárjában a Rax drótkötélpálya éjjeli órét találtak holtan borzalmas sebekkel a fején. Ugyanannak az évek augusztusában két vadászt öltek meg eddig meg nem állapított módon. Ez év szeptemberében a Jakobskogelen Schilbach Vilmos német birtokost találtak holtan. Eleinte nála is azt hitték, hogy öngyilkosságot követett el. A vizsgálat azonban megállapította, hogy itt is gyilkosság történt.

Az amerikai alkoholelleses háboru frontjáról

Földalatti alagutakat, titkos rádióállomást találtak a rendőrök az amerikai szesz-csempészek titányján.

Newyork, október 17. Többmint 130 prohibíciós tisztviselő és rendőr előre elkészített nagy razziaát rendezett tegnap este Newyorkban és New-Jersey állam határos részein a szesz-csempészek ellen. A razzia során, — amely mintegy másfél óra hosszat tartott, nagy kiterjedésű vidéket vizsgáltak át és összesen harminckét embert tartóztattak le.

Heighlandsban (New-Jersey) megszállott a rendőrség egy birtokot, — amelynek területén titkos földalatti alagutakat és kijáratokat fedeztek fel. A birtokon óriási mennyiségű szesz és lőszert talált a rendőrség. Körülbelül egy és fél kilométernyire ettől a háztól titkos rádió-leadóállomást fedeztek fel a detektívek. Ez az állomás tartotta fenn az összeköttetést a szesz-csempészhajókkal és innen adák az utasításokat a teherautóknak, ha új szeszszállítmány érkezett. A szesz-csem-

pészek szövetsége több gőzös feletti rendelkezik, amelyek a Bermundaszigetről, valamint a Miquelon-szigeten levő St. Pierreből csempészték alkoholt az amerikai partokra. A hatóságok úgy szereztek tudomást a csempészszervezet működéséről, hogy sikerült felfogni a titkos rádióállomás sifirozott rádiogramjait, amelyeket aztán a szakértők megfejtettek.

Newyork, október 17. A szesz-csempészek ellen rendezett razzia során harmincyolc embert tartóztattak le, köztük Kesslert, a „csempészek királyát”.

Newyork, október 17. Az alkohol-csempészek ellen folytatott razziairól még a következőket jelentik: A hatóságok a lefoglalt titkos rádióállomás segítségével kézrekerítették egy alkohol-csempész gőzöst, amelyen nagymennyiségű pálinkarakomány volt. Az

elfoglalt rádióállomásról irányították a gőzöst az egyik parti őrhajó közelébe. A csempészek szövetségének hat gőzöse és harminc teherautója volt, amelynek védelmére egész kis fegyveres hadsereget tartottak fenn s ezzel szállották meg a part fontosabb pontjait.

AZERT GYILKOLT, HOGY A NEVE AZ UJSÁGOKBA KERÜLJÖN.

Budveiss, október 17. Az itteni rendőrségen önként jelentkezett Reindl Szaniszló, 17 éves asztalos tanonc, aki Lischauba való. Azzal vádolja önmagát, hogy a mult vasárnap Lischauban meggyilkolt egy Pavai nevű öregasszonyt. A gyilkosságot azért követte el, mert szerette volna, ha a neve az ujságokba kerül.

A BOLSEVISTA RENDSZER MEGBUKOTT AZ OROSZ GYÁRAKBAN.

Moszkvai jelentés szerint a legfelsőbb tanácsban megállapították, miszint a bolsevista gyárakból kikerült árucikkek 50 százaléka hasznavehetetlen, a másik 50 százaléka pedig minőség tekintetében messze mögötte marad az importált árucikkeknek. A tanács betiltotta a munkásoknak az üzemi változtatásokat, a moszkvai központi bizottság előzetes engedélye nélkül, továbbá büntetés nélkül sőtjantak minden munkafegyelem ellen elkövetett legkisebb kihágást.

SZENZACIÓS MAGYAR TALÁLMÁNY A VASUTI ELGÁZOLÁSOK MEGAKADÁLYOZÁSÁRA.

Bauer Imre mechanikus oly találmányra kapott szabadalmat, amely a kézzel húzott sorompók által okozott baleseteket van hivatva elhárítani. A találmány lényege az, hogy a sínek között oly készüléket helyeznek el, amely a vonat közlekedését nem akadályozza, mégis a sorompót mintegy 400 méterre a vonat érkezése előtt lezárja s amikor a vonat 200 méterre elhaladt, automatikusan újra felhúzza. Bauer most Fordtól kapott meghívást találmányának ismertetésére.

A „LE MATIN” FŐSZERKESZTŐJE BETHLENNEL.

Budapest, október 17. M. Sapéne, a párisi „Matin” főszerkesztő vezérigazgatója, aki ezidőszert — mint ismeretes — Budapesten tartózkodik, ma délben megjelent a miniszterelnökségen, ahol gróf Bethlen István miniszterelnök hosszabb ideig tartó kihallgatáson fogadta. Bethlen miniszterelnök és a Matin főszerkesztő vezérigazgatója között megleghangú beszélgetés folyt a magyar és francia kapcsolatokról.

Kemény János tiszteletére rendezett bankettől. (Kemény János és neje Hadrázy főispán és Vásáry polgármester között az asztalfőn.)

Kemény János tiszteletére rendezett bankettől. (A közönség egy része.)

Forradalom egy asszony miatt

AZ IAHABUAI MAHARADZSA KILENCEDIK FELESÉGE.

London, szept. 27.

A trójai háború óta nem igen volt még eset, hogy egy nőért háború vagy forradalom tört volna ki. Most azonban Ihabuában, Angliának indiai gyarmatán, forradalom tört és pedig egy asszonyért. A maharadzsza kilencedik felesége. A forradalom miatt a maharadzsza is bajba került és nem lehetetlen, hogy száműzetésben fog meghalni, mert ravaszkodni próbált és kerülő úton akart

feleségei útján vagyont szerezni.

Ihabua indiai angol gyarmat most ezzel dicsekedhetik, hogy egyszerre két maharadzsája is van. Az egyiket lord Reading ajánlatára és a lakosság kívánságára trónja vesztettnek nyilvánították és nyugdíjba küldték. Helyette negyvenéves unokaöccsére ruházták át a fejedelmi hatalmat. A régi maharadzsza azonban sehogy sem tudott abba belenyugodni, hogy az uralom másnak a kezében legyen és állandó cselszövényeket szőtt az utód ellen. Végre is Anglia megsokallotta a sok alattomos munkát, kényszerítette az exmaharadzst, hogy az országot azonnal hagyja el. A lakosság annál is inkább örült ennek a megoldásnak, mert az exmaharadzst hallatlan pazarlása, kegyetlenkedése és keménységé miatt egyáltalán nem szerették.

A trón elvesztésével a maharadzsza még csak valahogyan megbékült volna, de abba már kevésbé tudott belenyugodni, hogy a néptálat az összes vagyonától is megfosztotta és nem hagyott girtokában egyebet, mint gyönyörű, szép palotáját és összes benne levő műkincsekkel.

Az exmaharadzsa egy ideig elégedett Angliában, azután Párisba ment, szórakozásokban keresett vigasztalást, majd amikor már azt gondolta, hogy Ihabua lakossága sok mindent elfelejtett és megbocsátott, visszatért az országba és csöndesen, visszavonultan, mint magánember elégedett.

Az európai búfelejtő kirándulás azonban nagyon sok pénzbe került és a szegény fejedelem kénytelen volt lassanként drága szőnyegeitől megválni, képeit, ritkaságait áruba bocsátani.

Ez a megoldás azonban sehogy sem tetszett az exmaharadzsnak és folyton azon törte a fejét, hogy miként lehetne elvesztett vagyonát és a vagyonnal együtt a régi hatalmat is visszaszerezni. A fejedelemnek jó ötlete támadt. Ő már ötvenhat éves volt ugyan, de ez nem akadályozta meg a különben daliás, jómegjelenésű férfit, hogy három már elég idős felesége mellé egy negyediket is szerezzen. Elvette egy dúsgazdag indiai kereskedőnek fiatal, huszonöt éves leányát, a kivel nagy hozományt kapott, amellelt az indiai kormány a havidíjat is megfelelően felemelte. Három hónap múlva azután a maharadzsza ismét meg-nősült.

Az ötödik feleségével újra szép hozományhoz jutott és a kormány kénytelen volt havi járandóságát újból megfelelően föl-emelni.

Ez a megoldás — úgy látszik — az exmaharadzsnak nagyon kedvező volt, mert egy éven belül még három feleséget hozott a házhoz, természetesen mindegyik dúsgazdag volt, mindegyik nagy hozományt kapott. A maharadzsnak a vagyona így hónapról-hónapra meglehetősen gyarapodott.

Közben a maharadzsnak két idős felesége meghalt, ezt a körülményt szeretett ikaknálni és

ismét körülmézett, hogy helyettük új, természetesen gazdag feleségeket szerezzen házába.

A lakosság meglehetősen izgalommal kísérte figyelemmel volt fejedelmének házasságait, sőt az a hír is elterjedt, hogy a korosabb feleségek halálában a maharadzst bizonyos felelősség terheli, sőt voltak, akik egész nyíltan megvádolták, hogy megmérgezte őket, csak hogy újabb házasságok révén vagyont gyarapíthassa.

A lakosság felzúdulására azután beleavatkozott a dologba a kormány is szigorúan ráparancsolt a maharadzsrára, hogy

ne merjen ismét meg-nősülni, mert az új felesége után semmiféle évjárdékot, családi pótlékot nem engedélyez.

Az exmaharadzsa látszólag belenyugodott ebbe. Alig múlt el azonban két hónap, máris híre járt, hogy a kilencedik nő veszi feleségül. Ez — mint kitudódott — az egyik indiai hercegnek gyönyörű szép, husz éves leánya, aki úgy látszik, abban a hiszemben egyezett bele a házasságba, mert az exmaharadzsa kilátásba helyezte, hogy nemsokára ismét ő kerül Ihabua trónjára. Házasságai révén ugyanis vagyona annyira fölszaporodott, hogy most már többje volt, mint azelőtt, amikor még a birtokait nem kobozták el.

Mikor a készülő kilencedik házasságról a lakosság tudomást szerzett

Rothermere lord ellene van a szociálizmusnak

Nyilatkozott arról, hogy mily en választási rendszert kellene Magyarországon bevezetni.

Rothermere lord Londonból az éjszakai órákban újabb üzenetet küldött a magyar sajtó útján. A lordnak az a benyomása támadt, hogy Magyarországon arra követ kezdetnek hogy ő Angliában a szocializmus rendszerrel szemben foglal állást. Kijelenti, hogy ellene van a szocializmusnak, mely megvalósítása esetén csakis gazdasági összeomlásra vezet. A szocializmus — úgy mond — a dicső magyar hagyományok megtagadása volna. — Majd arról szól, hogy Magyaror-

TRIANON MAGYARORSZÁG ERDŐ-TERÜLETEINEK NYOLCVANHAT SZÁZALÉKÁT RABOLTA EL.

Az Erdészeti Egyesület közgyűlése. Parádán.

Az Országos Erdészeti Egyesület ezévi közgyűlést Hadik János gróf elnökletével Parádán a fürdőtelep nagytértermében tartotta.

A gyűlést Hadik János gróf nyitotta meg és megnyitó beszédében többek között a következőket mondotta:

— Tudjuk, hogy Nagy-Magyarország gazdasági ágazatai között az erdőgazdaság igen jelentős szerepet töltött be, nemcsak azért, mert az ország egész területének mintegy huszonöt százalékát borította erdő, de azért is, mert kiviteli mérlegünknek egyik igen jelentős aktív tételét éppen a külföldre szállított faanyag szolgáltatja. A helyzet képe Trianonnal teljesen megváltozott. Erdőterületünknek 86 százalékát elvesztettük s ezzel az erdeink az összes terület tízennegy százalékára apadtak. Kiviteli mérlegünk

és ennek a híre eljutott a kormánynak a föllelhez is, ez ismételtlen figyelmeztette, hogy semmi körülmények között se nősüljön meg kilencedszer. A trónjavesztett maharadzsza azonban nem sokat törődött a figyelmeztetéssel és titokban mégis feleségül vette az indiai herceg leányát. Erre az uralkodó, az angol vice-király, lord Reading rendelkezésére, megvonta az exmaharadzstól a nyugdíjat, nem engedte meg többet, hogy kifizessék a feleségei után járó pótlékokat. Ebbe azonban az exmaharadzsa nem nyugodott bele, hanem a rendelkezést megfelebbezte az angol vice-királyhoz, sőt a felebbezésében még kilencedik felesége részére is kérte a tartásdíjat.

Ihabua lakossága, amint ezt megtudta, fellázadt az exmaharadzsa ellen megtámadta a palotáját, izzé-porrá zúzott mindent, ami csak a kezébe került, úgy, hogy az exmaharadzsnak, mind a kilenc feleségével együtt, menekülnie kellett.

Egyelőre az angol gyarmatügyi hivatalban keresett menedéket és most az angol kormánynak fő a feje, hogy tulajdonképpen mit csináljon az exmaharadzssal és kilenc feleségével, hol helyezze el őket.

Ihabua lakossága az exmaharadzsa távozását után megnyugodott, de kijelentette, hogy semmi körülmények között sem tűri meg, hogy a házasság-szédelgő, trónjavesztett uralkodó még egyszer az ország földjére tegye a lábát.

szágra nézve a titkos szavazati jog bevezetése előnyös volna, mert most Párisban „félelmetes” parlamenti blokk van kialakulva Magyarországon ellen. A titkos választói jogrendszer külföldi példáit ajánlja a lord és azt mondja, hogy külföldi mintára 3-4 elektor nevezze meg a jelölteket. — Újabb nyilatkozatát azzal végzi a lord, hogy a titkos választói jog behozatala esetén Magyarország érdekei kedvezőbb fogadtatásra találának a nyugati országoknál.

passzív oldalának legjelentősebb tételét éppen a fabelozatalunk teszi ki, múlt évi 150 millió értékével. S ez érték nem apadt, sőt az idei év első felében emelkedett és így ebből is láthatjuk, mennyire nagyobb lett erdőgazdaságunknak a fontossága. Erdőgazdaságunk mai helyzete nemcsak pénzügyileg tesz bennünket a külföld adófizetőivé, de állami létünket és biztonságunkat is fenyegeti.

Beszéde végén az elnök javasolta, hogy a közgyűlés küldjön üdvözlő táviratot vitéz Horthy Miklós, Magyar ország kormányzójának Az indítványt lelkes éljenzéssel el is fogadták.

A költségvetés elfogadása után az elnökséget közfelkiáltással választották meg. Elnök újból Hadik János gróf lett, alelnökök Térfy Béla volt miniszter és Waldbott Kelemen báró és a választmány tagjainak élén gróf Bethlen István foglal helyet.

A közgyűlés kimondta, hogy az egyesület csatlakozik a Reviziós Ligához.

Tizenhárom boldog házaspár él Párisban

Páris, október 15. Jajot francia professor elhatározta, hogy végre tudományos alapon fogja ismertetni Franciaország egyik legfontosabb problémáját, a házassági kérdést.

A professor lelkiismeretes ember és személyesen akar meggyőződni arról, hogy milyen a francia házasság. Két éven át járta a párisi utcákat és a házakat, beszédbe elegyedett mindenki-vel, megfigyelte, hogyan élnek a francia férfiek és feleségek. Gyakran gázszámla kihordónak vagy hordárnak öltözött, hogy így juthasson be egyes exkluzívabb otthonokba.

Kétévi lelkiismeretes munkával sikerült neki ilyen módon kikémlelni a párisi házasság titkait és most hatalmas munkában számol be kutatásainak eredményeiről. Az eredmények elszomorítóak.

A professor statisztikájából kiderül, hogy 40.000 házaspár közül az utolsó két év alatt 4175 esetben fordult elő törvényes válás, 1131 esetben pedig a feleségek minden különösebb bejelentés nélkül megszöktek otthonukból. Ezzel szemben viszont a szőkevény férfiek száma 2348-ra rug. 13.445 házaspár állandó harcban áll egymással. Ezek a házaspárok a szó szoros értelmében harcot folytatnak egymás ellen és a harc eszközei papucskok, szalvétagyűrűk és egyéb könnyen dobható tárgyak, nem ritkán tányérok is.

Ezek gyakran vendégek jelenlétében is verekednek, míg 13.278 házaspár látszólag egyetértésben él, de amint az idegenek kiteszik lábukat a lakásból, megkezdődik a perpatvar. 3475 házasság boldognak látszik, de alaposabb vizsgálat során a legtöbbször kiderült, hogy valami hiba van a kréta körül. 127 házasságot lehet majdnem boldognak nevezni és 100 százalékos boldog házasságot mindössze 13-at talál a professor.

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, OKTÓBER 13.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizajelzőszolgálat. Vizajelzőszolgálat magyarról és németül. — 12.00: Dén harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerek. — 3.45: Fulton-rendszerű képátvitel. — 4.20: Ispanovits Sándor előadása: „A lapp föld-ről”. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.00: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 6.00: Hans Götting dr. németnyelvű előadása: „Am neuzeit Büchern”. — 6.50: Francia nyelvtanítás. — 7.20: A „Tosca” című opera cselekményének elmondása és az előadás színlapjának felolvasása. — 7.30: A m. kir. Operaház előadása, „Tosca” Melodráma 3 felvonásban. — Utána körülbelül 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota nagyszállóból. — 11.30: Bachmann jazz-band a Dunapalota nagyszállóból.

Ha olcsó szőrmét akar venni, Adler szűcshez kell el menni!! Batthyány-u. 2. FlókPiac-u. 83

Gallért

Simonffy ucca 7. szám a. tisztitnak leg-szebben és legolcsóbban. 00000000

Csalódás

*Szeretni akartam egyszer én is nagyon,
Ezt a percet százszor-ezerszer átkozom.
Szeretni akartam, mert hittem hűséged,
Hittem csalfa csókid, hamis ölelésed.*

*Hittem, mikor mondtad, hogy mindig
szeretted,
Hogy mindig mindenhol csak engem
kerestél —
Hogy szerelmed örök, a csak én értem
lángol,
Dobjon bár el a sors akármilyen távol.*

*Hazudtál Te mindig, amikor elküdtél,
Mert soha egy percig — soha sem
szeretted,
Ámítás volt szavad, csalán minden
lépted —
És én mert szerettem, mégis hittem
Néked.*

*De most már nem hiszek, csak
gyűlöllek Téged,
Nincs annyi tengercepp mi lemosná
vétked.
Elfoglak feledni, mint kit nem is
láttam,
Pedig valamikor csak utánad vágytam.
Debrecen, 1929 szept. 19.*

L. LASKAY ERZSIKE.

SZOVJET CSENDÉLET.

London, október 17. Lapjelentések szerint az orosz Cseka Brians községben 50 parasztot fogott el, akiket ellenforradalmi üzemekkel vádolnak. Astrahánban hónapok óta folyik egy bünper, 115 vádlott ellen, akik magáncélokra halászatot üztek és ezzel az állami halászatot 12 millió rubellel megkárosították. Az ellenőrző hivatalnokokat 30.000 rubellel vesztegették meg.

AZ ÜLÉSTERMET IS ÖSSZEZUJTÁK BERLINBEN A VEREKEDŐ KOMMUNISTA ÉS SZOCIÁLISTA VÁROSMUNISZTEREK.

Berlinből jelentik: A weddingeri kerületi tanács tegnapi ülésén a Sklarek-botrány megvitatása közben nagy tumultus keletkezett. Ulrich szociálista tanácsnok, a fémmunkásszövetség elnökének beszéde közben a kommunista tanácsnokok minden különösebb ok nélkül lármáználni kezdtek. A szociálista szónok éles szavakkal kritizálta a kommunistákat, mire az egyik kommunista tanácsnok felugrott a helyéről s arcul ütötte Ulrichot. Általános dulakodás kezdődött. A kommunista és a szociálista tanácsnokok pillanatok alatt egy gomolygót képeztek. Az asztalokat és székeket szétverték s széklábak és lécdarabok repültek a levegőben. A terem két lámpáját is összetörték, úgyhogy a verekedés teljes sötétségben folyt le. Az előnkéség végül is rendőröket hívatott, akik azután gyertyafény mellett szétválasztották a verekedőket.

Porszívó és parkettgépek

már 160- pengőtől kaphatók. 2*50 és 4- pengőért bérbevetők.

Kitűnő kerékpár és írógépek eladása.

SOLTÉSZ, HATVAN UCCA 1. SZAM. -- II. KAPU 25.

Pénzbüntetésre ítélték a budapesti tüntetőket

Budapest, október 17. A vasárnapi szociáldemokrata népgyűlés után a Rákóczi uton lezajlott tüntetésnek ma a VII. kerületi kapitányságon volt a folytatása, ahol a tüntetés folyamán előállítottakat vonták felelősségre. Tizenegy ember ellen indult meg az eljárás, nem engedélyezett felvonulásban való részvétel címén. Ezek közül

30 pengő pénzbüntetésre ítélték Faggyus Mihály timársegédet, Dikics Ferenc pincért, Wildenger Antal asztalossegédet, Ács Sándor kőművessegédet, Sánta László kalapossegédet és Stern László szövőmunkást. A többi 20 pengő pénzbüntetést kapott. Az ítéletben egyrésztük megnyugodott, a többiek fellebbeztek.

A budapesti törvényszék csalás miatt egy hónapi fogházra ítélte Anyos László zeneszerzőt

Budapestről jelentik: Anyos László zeneszerző ellen a királyi ügyészség csalás büntetése címén vádat emelt, mert a nótaköltő 1925 januárjában hatósági végrehajtás előtt eladta butorait és lakásberendezését, azzal a cézzal, hogy hitelezőjét, Gaál Máriát megkárosítsa.

Anyos a törvényszéki főtárgyaláson előadta, hogy Gaál Máriának hátralevő gyermektartási díjjal tartozott, aki követelése biztosításul ingóságait lefoglaltatta. Egyidejűleg azonban mások is vezettek ellene végrehajtást.

Több árverést is tartottak ellene és legszebb dolgait csekély vételárért vették meg. Eppen ezért ingóságait, amikor azokat legjob tudomása szerint a zár alól már feloldották, eladta. A butorokért negyvenmilliót kapott

és Anyos ebből az összegből huszmilliót nyomban eljuttatott Gaál Máriához, a másik huszmilliót pedig egy másik hitelezőjének kielégítésére fordította. A büntetőtörvényszék Anyos László védekezését elfogadta és a dal-szerzőt a csalás büntetése vádjával felfüggesztette.

A királyi ügyészség fellebbezése folytán a tábla elé került az ügy, ahol a Folkmann-tanács, Fabó Zoltán főügyész felszólalása után az elsőfoku ítéletet megváltoztatta, Anyos Lászlót csalás vétségében bűnösnek mondta ki és ezért egy hónapi fogházra, egyévi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen időtartamra felfüggesztésére ítélte el. A másodfoku ítélet ellen a vádlott és védője semmisségi panaszt jelentettek be.

Öt napon át lövöldözött házának ablakából egy megőrült gazdálkodó

Szeged, október 17. R. József átokházi gazdálkodó végigküzdötte a világháborút, ahol gránátnyomást szenvedett. Amikor hazajött, az orvosok kigyógyították betegségéből és évekig a legboldogabb családi életet élte. A múlt hét végén, ugyilátszik, váratlanul kiújult a szerencsétlen ember betegsége. Egy reggel, amikor felkelt, felszólította családját, hogy hagyják magára. Felesége és gyermekei vonakodtak elhagyni a tanyát, mire elővette katonai revolverét és azzal kényszerítette hozzátar-

tozót a távozásra.

Attól kezdve az asszony híába könyörgött férjének minden nap, hogy engedje be. A gazdálkodó hajthatatlan maradt. Egész nap ott ült az ablak mellett és amikor észrevette, hogy valaki közeledik, az ablakon keresztül rálőtt. Felesége végül is értesítette az alsótanyai rendőrséget. Egy rendőr ki is ment a helyszínére, de nem tudta megközelíteni a lövöldöző embert.

A rendőrség erre a mentőket értesítette, hogy szállítsák R. Józsefet a sze-

gedi emeklinikára. A megőrült gazdálkodó azonban, amikor észrevette a közeledő mentőket, feléjük lőtt, úgy hogy azok sem tudtak behatolni a tanya. A tanya épületét erre rendőrök vették körül, akik minden közeledőt elutasítottak onnan, nehogy a szerencsétlen gazda megsebesítsen valakit.

Öt nap és öt éjszaka ült étlenszomjan az ablaknál a megőrült ember és azonnal tüzelt, míhelyt valaki közeledett. Az öt napig tartó ébrenfigyelés azonban annyira kimerítette, hogy hétfőn éjszaka elaludt. A rendőrök erre óvatosan felfeszítették az ajtót és behatoltak a szobába. R. József lefekvése előtt egy zsinaggal jobb kezére erősfette a revolvert, így aludt el. A rendőrök megkötözték, hogy sem magában, sem másban kárt ne tehesen. Majd hívták a mentőket, akik az emeklinikára szállították a háborús szerencsétlen áldozatát.

POLITIKAI MERÉNYLET SZÓFIÁBAN

Szófia, október 17. Vaszilofre, a macedón emigránsok nemzeti uniója központi bizottságának tagjára és kíséretjére abban a pillanatban, amikor ketten Vaszilof lakásából az utcára léptek, három ember revolverral többször rálőtt. A támadók látva azt, hogy áldozataikat csak könnyebben sebesítették meg, futásnak eredtek. A vizsgálát megindult. Valószínű, hogy a macedón egyenletlenségek újabb megnyilatkozásáról van szó, amiként erre a számlára írandó a legutóbbi várnai merénylet is, amelybe Vaszilof egyik rokona volt belekeverve.

23557-1929. II.

HIRDETMENY.

A Földművelésügyi Miniszter Ur rendelete értelmében a régebbi vetőmag kölcsönkezelésből fennálló tartozásokat meghosszabbítani nem lehet. Mindazok azonban, akiknek ilyen vetőmag kölcsön tartozásuk van, konvertálás céljára folyó évi október hó 31-ig a fagykár hitelből akkora kölcsönösszeget vehetnek igénybe, amennyi a tartozásuk. Az ilyen kölcsönökért közvetlenül az O. K. H. illetékes szövetkezetéhez 100 k. holdon aluli birtokosoknak a Debrecen és Vidéke Mezőgazdái Hiteleszövetkezetéhez (Csapó u. 15.), a 100 k. holdon felüli birtokosoknak az Országos Központi Hiteleszövetkezet debreceni fiókjához (Hunyadi u. 5. sz.) kell fordulni.

Ezekben az ügyekben az szövetkezetek a megfelelő eljárásra már utasítva lettek, úgy hogy az ilyen természetű kölcsönök folyósításához semmiféle engedély nem szükséges.

Debrecen, 1929. évi október hó 15-én.

Polgármester.

As György és családja vacsorázik.

Sütkérezés az évi ne non az Emlékkertben.

El akarta adni az Eitel-tornyot az élve eltemetett álmárki

MEGTALÁLTÁK CLÉMENT PASSALT EMLÉKIRATAIT

Páris, október 16. A párisi rendőrség újabb fantasztikus részleteket derített ki az élve eltemetett álmárki ügyében.

A letartóztatásban levő Henry Boulogne, azí Clément Passalt, az álmárkit eltemette a verneui erdőben, elmondta vallomásában, hogy az álmárki, mielőtt befeküdt volna a koporsóba, egy levelet adott át neki, hogy azonnal dobja be. A levél a Themis Lovagjai szekta másik tagjának, Pierre Durrotnak szólt, annak az embernek, aki a rendőrség előtt Passalt halála után teleplezte az egész reklámtrükköt és tragikus végű misztifikációt.

Durot most átadta a rendőrségnek Passalt utolsó levelét és előkerült az a levél is, amelyet az álmárki még szeptember 29-én, tehát egy nappal eltemetése előtt írt Elbeuf faluban lakó édesanyjának. Ez a levél is a rendőrség birtokában van. Megdöbbentő dokumentum ez a levél arról, hogy a bandita reklámtrükkje érdekében képes volt arra is, hogy összerörje édesanyjának a szívét és a teljes vizsgálatásába, gyászba és kétségbeesésbe taszítsa őt.

LEVEL AZ ANYÁHOZ

A levél, amelyet anyjához intézett az álmárki, így szól:

„Édes, szeretett, öreg jó anyám! A szívem elszorul, amikor ezt a levelet írom neked, mert tudom, hogy ez az utolsó levelem. Eredménytelenül járt minden tárgyalásom a könyvkiadóval és Orgeva asszony sem tudott zöldágra vergődni a kiadóvállalattal. Ép azon töprengtem, mihez fogjak, honnan szerezsek pénzt, amikor rettenetes szerencsétlenség ért. Tudd meg, édes jó anyám, hogy egy hatalmas titkos társaság fogságában szenvedek. Ez a társaság elhatározta, hogy kíméletlenül elpusztít engem. Halálra ítélték. Még pedig borzalmas halálnemet választottak ki. Ma kegyelemért könyörgöttem nekik, de elutasították a kérésemet. Csak annyit engedtek meg, hogy utoljára elbucsszam földed eiben a levélben. Azt a kérésemet teljesítik még, hogy halálom után elküldik a te emedre aranyórámat és

néhány ingóságomat. Örizz meg ezeket, drága jó anyám szeretettel és ha nézegeted ezeket a tárgyakat, gondoldj szerencsétlen fiadra.”

MINDIG CSAK A GAZDAGOKAT

„Nem bántam meg semmit, amit tettem. Te még nem ismered kalandjaimnak és csalásaimnak legújabb fejezetét. De ne vess meg, anyám. Emlekezz arra, hogy mindig csak a gazdagokat és a hatalmasokat fosztottam ki, akiknek erejük és intelligenciájuk volt ahhoz, hogy küzdjenek ellenem. Nyugodtan halok meg. Irásomon láthatod, hogy nem félek a haláltól. Annyit frhatok még, hogy néhány nappal ezelőtt, Deauvillebe való érkezésemkor ez a titkos társaság elfogott, összekötözött, egy autóra cipelt és hosszú órákon át bekötött szemmel robogtak velem, nem tudom hová. Fogalmam sincs, hol tartanak most fogva. Clément.”

Az öreg asszony ép aznap kapta a levelet, amikor az álmárkit elföldelte cinkostársa a verneui erdőben. Másnap megérkezett az aranyóra és Passalt néhány ruhája.

AZ ÁLMÁRKI EMLÉKIRATAI

A rendőrség ezek után azt igyekezett kideríteni, hol vannak az álmárki emlékiratai? A letartóztatott Henry Boulogne hosszas vallatás után megvallotta, hogy az álmárki egy nappal az élve-eltemetés előtt minden írását egy vaskazettába tette és a kazettát elásta saját sírgödre közelében.

A rendőrök azonnal autóra szálltak Boulogne-al és kirobogtak a verneui erdőbe. Amikor az autó megállt Passalt első sirja mellett, Boulogne egy bokorhoz lépett, amely alól elővette az odarejtett ást és kapát. Néhány lépésnyire a sirtól ásní kezdett. Csakhamar előkerült a vaskazetta.

A kazettában rengeteg írást találtak. Az egyik a Themis Lovagjai szekta halálos ítélete volt, amelyet az álmárki maga fogalmazott meg. A másik a szekta alapszabályait tartalmazta, természetesen szintén az álmárki fogalmazásában. Csonó levelet találtak még, de az emlékiratnak

nyoma sem volt. Végül is négy sűrűn teleírt lapot fedezett fel az egyik detektív. Csak ennyi volt meg a memórákból.

A memoártervezet az események, évszámok s a kicsalt és elrabolt öszszegék pontos sorozata. Kiderül belőle, hogy az álmárki többmillió frankot harácsoló össze életében, fantasztikus vállalkozásokba fogott, hihetetlen vakmerő célokat tűzött maga elé és valósított meg.

„Első rablásom — írja — 1903-ban. A térsztagyár kirablása. A haszon 125.000 frank. A tragikus végű banditának jegyzetei szerint közel kilencmillió frank hasznot jelentett neki Gaby Deslys-vel való barátsága. Erről így szól a feljegyzés:

„Gaby gyöngynyakéke 1907-ben 1.500.000 frank.”

„A gyémántok apoteózisa Gabynál

1907-ben 7 millió 250.000 frank.”

A MONA LISA ELRABLÁSA

A jegyzetekből kiderült, hogy ugyanabban az évben, amikor Gaby Deslys kifosztásán fáradozott a bandita, ellopta a portugál király pénztrézáját, amelyben egymillió frank volt.

A bünkrónika egy ékszerész kifosztásával folytatódik. A haszon: 3.145.000 frank. Újabb szenzáció: Résztvevő 1911-ben Linardo da Vinci híres Mona Lisa-jának elrablásában és mint orgazda 350.000 frankot keresett az „üzletlen”.

Ugyanabban az évben 1.775.000 frankot lopott a train bleu-n. Újabb fejezetek:

„El akartam adni az Eifel-tornyot ötmillióért.”

Es egyre nagyobb szabású gaztettekről szólnak a feljegyzések.

A zene gyógyít

Kubelik zenője meggyógyított egy vak leányt.

A zene ugyilátszik néha gyógyító hatással van az emberekre. Ennek a tételnek egy szép példájáról számol most be dr Harold Freylyfe indiai angol orvos Londonba küldött levele.

Elmondja az indiai orvos, hogy Jean Kubelik, a világhírű hegedűművész (Kubelik neve nem ismeretlen a magyar közönség előtt sem. Sokat járt Magyarországon, sőt felesége — Széll Marianna — is magyar asszony) legutóbb Madrasban adott hangversenyt, indiai turnéja során. A hangversenyt végighallgatta két japán nővér is. A fiatalabb leány valami idegbántalom következtében már évek óta vak.

Erre a vak leánykára annyira hatott Kubelik zenője, hogy előadás után nővérel a művész-szobába vezette magát. Elmondta a művésznek, hogy zenője teljesen extázisba hozta és azt hiszi, hogy ha most Kubelik kezével megérintené a szemét, visszanyerné látását. Kubelik meg is érintette a japán leány szemét és a leány azóta lát.

Az eset után az újságírók meg-

ostromolták Kubelikot, aki szerényen „védekezett” és azt mondta, hogy a japán leány már megelőzőleg is látott. A művészi régi hindu szolgálja azonban azt állítja, hogy Kubelik már sok esetben tett hasonló módon „csodát”.

1

MÓD VAN

Ha venni vagy eladni valója van, ha lakást keres, vagy kiadó lakása van a „DEBRECZEN” és a TISZANTULI HIRLAP APROHÍRDETÉSE rovatában hirdessen

Kiadóhivatal:

József királyi herceg-utca

1

Szakítás

Írta: ZICHERMANN LÁSZLÓ.

A szobában, anyított ablakkal szemben, a hecseren, ketten ültek. Ifjak voltak, szerelmesek. De most valami baj lehetett, mert nem valami szerelmesen néztek egymásra. A fiú, — mint már annyiszor, — szakítani jött, mert már megunta a sok kimondhatatlan gyötrődést, a megválaszolatlan kérdéseket, a leánynak rejtelmes, kínzó hallgatását. Nem tudta, hogyan fogjon hozzá, mert... szeretett, mert szerette még azt is, amiért haragudott a lányra.

— Végre megörte a hosszú hallgatást és megszólalt:

— Búcsúzni jöttem. Visszakövetelné a sok áttört, lázas, hánykódó éjszakákat, elsíratni a sok hiábavaló, meddő vágyat s visszakövetelné a nyugalommat. Oh, hová lettek az én szívárványos vágyaim: a csönd, a nyugalom ahol az én halkszavu imádoztamat csak a Te csengő, édes kacagásod simogatására ébredni, csókodból erőt meríteni az egésznap munkára s este megpihenni a Te hűs, puha kezéd simogatása alatt, mikor a gond, az élet ráncait elfimította volna a Te szerető simogatásod? ...

— Oh! gyűlöllek kimondhatatlanul, mert nem tudsz, mert nem tudtok Ti

Nők szeretni! Oh mennyire gyűlölöm a Ti Nők kétféjű lanus életét! S oh, dehog is kétféjű csak a Ti, a Nők élete. Ianusnak csak azért volt két feje, mert kétfelé kellett néznie, de oh, hány fejjel ábrázoltak volna Titeket, Nőket, ha nektek kellett, nektek állítottak volna szobrot? Oh, gyűlöllek nemcsak Téged, de mind, mind, aki Nő, aki nem elégszik meg eggyel és pedig egynek sem elég egy! ...

— Oh! gyűlöllek kimondhatatlanul, mert csak addig keltek, amíg itt vagyok, míg veled vagyok, de mit tudom addig is nem eszalsz-e meg? Talán még én azt hiszem, hogy miattam vagy szomorú, hogy miattam könnyes a szemed, addig is azért busulsz, hogy a többiek már strandon vannak, hogy Te nem lehetsz most közöttük. Vagy talán a nyitott ablakon kirepülnek a Te vágyaid is, a Nők elképzelhetetlen teljesíthetetlen nagy vágyai? Oh, hiszen hányszor éreztem, hogy nem engem csókolsz s ha más határozott személyt nem is, de csókoltad a vágyaidat, az álmok, a fehérszobák misztikus lovagjait, de... nem engem! Oh, az istenre kérlek, beszélj, mentsed, védjed magad! ...

— Igen! Legalább védjed magad! Hát nem érdemlek én meg egy kis holdogságot, én, aki egész életemben csak jót akartam mindig, akinél még senki sem szeretett jobban senkit?

Beszélg, mondjad mit akartál? Miért akartad az én imádatomat, ha megtartani nem tudtál, gy nem akartál.

— Jó, hát nem szólsz? Jó, én elmegyek, de... nem jövök vissza! Erre esküszöm! Elfelejttem a kapott s adott csókokat, elfelejttem az átvirasztott éjszakákat, elfelejttem a tavaszi sétánkat, elfelejttem az álmaimat, a vágyaimat s ha tudod felejtse el Te is! ...

Az ajtó becsapódott, de a Férfi még várt. Még ott állott az ajtó mögött. S a Lány, mintha még csak most ébredt volna kábulatából, felugrott s felrántotta az ajtót.

— Oh! ne menj, ne menj el! Hát nem látod, hogy szenvedek? Nem látod, nem érzed, hogy szeretlek, hogy tiéd a nappalom, tiéd az éjjelem? — Nem hiszed el, hogy szeretlek, csak akkor ha csókollak, ha mindig mondom, ha örökre simogatom az arcodat ha folyton csak melletted ülök, ha csacsogok, ha nevetek? S ez fáj nekem! Hát én hogyan lehetek biztos afeől, hogy Te szeretsz, hogy még bántasz, míg csókolsz, míg becézel, míg simogatsz, engem becézel, engem csókolsz? ...

— Igen! Hát mit adhatok még többet? Ha nem csókollak meg, nem szeretlek! Ha megcsókollak azért csókollak meg, mert mást is megcsókolnék! Ha simogató szókkal becézel, ...

kérdés kitől tanultam, pedig mintha kellene s lehetne is azt tanulni a szerelmeseknek. De viszont ha nem becézel, ha egy nap csak könnyet tudok neked mutatni, akkor már nem szeretlek és sohasem is szerettelek!

— Oh, nem is jó ez így! Hát a szerelm csak arra jó, hogy egymásnak csak gyötrelmet okozzanak azok, akik oly legszentebbül szeretik egymást? Ezért a lázas, hánykódó éjszakák, ezért a jövő harmatosan csillogó napjai?

— Látod, az én szeretetem megértő. Az én szeretetem letörőlné arcodról a bánatot, de Ti — s ez úgy fáj nekem, — nem tudtok különbséget tenni a szerelmek s a szeretők között. A szeretőköt nem tudjátok szeretni, mert már a szeretőköt, a szerelmeket pedig nem, mert még nem a szeretőköt! ...

— S látod, most úgy fáj nekem, hogy Te félreértetted az én könnyes hallgatásomat. Pedig olyan jó hinne s tudnom, hogy Te sokkal, sokkal különb vagy, mint mások, mint a többi, mint mindenki.

A szobában két ember könnyes szemmel egymáshoz huzódott s ászelleműlten csókolták, csókolták egymást! ...

... A férfi pedig, — mint annyiszor, — most is elfelejtett szakítani.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek este: Szőkik az asszony. Bérletfuzó.

Szombat este: Kék mazur. Operett. Bérletfuzó.

Vasárnap délután fél 4 órakor: Orfeusz a pekolban. Mérsékelt helyárak.

Vasárnap este fél 8 órakor: Szőkik az asszony.

A színházi iroda jelentése:

M. aeste ismétli meg a színház a szezon eddigi legnagyobb sikerét:

Szőkik az asszony

új mű sláger-operettet, a premier rangú előadásában.

Kék mazur

Lehár reprim a színházban.

Szombaton ünnepi este van a színházban az operettmúzsikának. Lehár Ferencnek az operett-komponisták fejedelmének egyik világhírű művét újítja fel a színház, parádés előadásban. A férfi főszerepet, melyet Budapesten is hatalmas sikerrel énekelt, ezúttal is Szűcs Laci, a Debreczenben is hamar népszerűvé vált, esengő hangú tenorista éneklő, akinek a „Kék Mazur“ tenor szerepe egyik legjobb alakítása. A II. felvonás előtt prólógját, melyet függöny előtt fog énekelni, hallatlan siker kísérte mindannyiszor és biztos, hogy a közönség most is lelkesen ünnepli majd a kiváló művészt. Szűcs Laci partnere Szécsi Bócsi lesz, aki voltaképpen a szerepben mutatkozik be, mint énekesnő. A szubrett szerepben Ferenczy Marica fogja növelni eddigi sikereit. — Sugár Misivel együtt, ki Misoga, Faludi és Takács társaságában a jökérv és humor minden eszközzel lesz a „Kék Mazur“ előadások sikerének részese. A remek darab a szarabati előadásán kívül hétfőn A) bérletben kerül színre.

Vasárnap két előadás a színházban. Délután fél négy órakor a hatalmas sikerrel felújított Orfeusz a pekolban, mérsékelt helyárakkal. — este pedig a szenzációs operett újdonság, a

SZŐKIK AZ ASSZONY.

A színház legközelebbi prózái újdonsága a Budapesten száz előadást ért szenzációs tragikomédia, Boross Elemér költői műve:

VAKABLAK!

Kedd, B) bérlet.

Mozgósínházak műsorai.

Víg-színház:

Péntek, szombat, vasárnap.

Október 18, 19 és 20. Olga Csehova és Hans Adalbert von Schlettow együttes világ-filmje.

DIANA, A HADAK UTJA.

(Mikor Napoleon csapatai orosz földön jártak.)

Társadalmi dráma, 9 felvonásban.

Megelőzi:

A VALÓPERES UR.

Egy modern asszony életéből, 7 felvonásban.

Főszereplők:

Leatrice Joy és H. B. Warner.

Apolló:

Péntek, szombat, vasárnap.

Október 18, 19 és 20. Kizárólag csak 16 éven feüliek nézhetik meg!

Olive Brook, a „Sárga lilium“ hősnék legújabb világhíres előadása.

ELFELEJTETT ARCOK.

Főszereplők:

Olga Baklanova, William Powell és Mary Brian.

Megelőzi:

A BOLOND MILLIOMOS.

Komédia, amely házassággal végződik, 6 akadályon át.

Főszereplők:

Richard Dix és Nancy Carololl. Előadások kezdete: hétköznap 6 és 8 órakor, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

„Meteorban“ szombaton: „Szombatok szombatja“ (A jazz-énekes) A mai élet egyszerű hőskölteménye 8 felvonásban. Al Jolson és May Mc. Avoyval. És a kísérő műsor. Előadások: 6 és 8 órakor.

Városunk leghíresebb ruhafestője és vegytisztítója, Bíró Bika-udvar, — aranyérmekkel kitüntetve).

Magyar propaganda egy zürichi cukrászdában

Érdekes levelet hozott a posta idegen honból, a kies fekvésű Svájcban. Levelet, mely megérdemli a nyomdafestéket; a magyar név és szeretet csodálatát, melyet minden idegen magával kell, hogy vigyen, ha egyszer szerencsétlen hazánkba veti a sors. És szögezzük le: ez a legjobb propaganda.

Az elmúlt nyáron a hortobágyi csárda érdekes vendéget kapott. Egy svájci fiatalember, Vily Mockly banktisztviselő és festőművész eljött hozzánk Zürichből szabadságát eltölteni, megismerni a híres magyar vendégszeretetet. Elhozta magával palettáját is, hogy megörökítse a magyar pusztá egyszerű szépségét, a kendőzetlen néma táj délibáhos fenségét.

Itt tartózkodása alatt jól érezte magát köztünk, látva a magyar vendégszeretetet. Igyekezett közelebb kerülni hozzánk még külsőségekben is. Jókora paraszti színt vásárolt, mely szerint kellékekben hozzártartozott a csárda milijőéhez, a csárdás magyaros eltancolásához, melyre a pusztá táncmesterei, a csikósok és gulyások tanították. Maga is, mint muzsikós ember nagy kedvvel és még nagyobb ambícióval tanulta meg a zamatos magyar nótákat, kijelentvén, hogy mint zenetanár is, meg fogja ismertetni hazájában az amugy is híres magyar muzsikát...

...S a minap levelet hozott a posta Zürichből. A magyar néphez való ragaszkodás látszik minden vonásából. A levélnek alább közölt részéből fogalmat alkothatunk, hogy mennyire szeretnek, becsülnék minket külföldön; hogy ez a szeretet mit jelent nekünk, kiket eddig csak az Ur hatalma védett a kimondhatatlan igazságtalanságok ellen.

Íme a levélrész szövegint:

Cher Monsieur faites propagande pour la pauvre Hongrie Ambár nagyon jól értem a franciás mondatot, magyarizációt kértem Hegetschweilert uralt. a cukrászda igazgatójától. Ő igen büszkén a falra felakasztott képre mutatott és jámboran kezdett: „Nézzé csak kedves uram, mikor elindultam Budapestre Debreczenbe szabadságomkor, szóba jöttem egy fiatalemberrel,

ki nekem saját festményét, éppen ezt az országot hajdani és mostani térképét dedikálta. A *Nem, nem soha!* eszméjének első érintkezése oly erős benyomást tett rám, hogy visszatérve hazamba, gondolkodtam untalan arról, milyen módon szolgálom legjobban Magyarországot, míg ezt a nagy szerű kibuvót nem találtam. Mindennapon több száz emberrel pillant e képre és a jól festett szavak untalan benyomulnak fejébe. Remélem, hogy csekély szolgálattal segíthetek szenvedő Magyarországnak és viszonzhatom e módon a sok szívességet, amelyet ott tapasztaltam.“

Eddig a levélrész, melyet egy Hegetschweilert nevezetű ur mon-

dott el Vily Mokly kérdésére egy zürichi cukrászdában... Tehát egy magyar fiatalember egy propaganda képet ajándékozott Hegetschweilert urnak, ki történetesen egy nagy zürichi cukrászda derék igazgatója. Ezt a festményt a magyarbarát igazgató meggyőződése és irántunk való szeretete jeléül cukrászdájának falára kiakasztotta. S azóta sok száz, vagy ezer ember látja, érdeklődik és megismeri népünket, megismeri az égbekiáltó nagy igazságtalanságot, melynek még ma is szenvedői vagyunk.

Vajjon mit gondolt arra az ajánlózó fiatalember, hogy mit jelent ez a hazának, hogy mit tett ezzel a csonka hazá érdekében? Talán igen, talán nem...

Igen, ilyen Hegetschweilertekre van most szükségünk, tisztánlátó, elfogulatlan, megértő barátokra, hogy minél több velünkérzőnek „nyomuljanak fejébe a jól festett szavak“, — hogy nem nyugszunk bele, *Nem, nem, soha!*

S akkor közelebb leszünk a nagy igazságos célhoz, melynek nemsokára ugyanis be kell következnie.

St...r.

A szolgálatadónője teje alól lopta ki a pénzt egy tolvaj cselédleány

A debreceni törvényszék háromhónapi fogházra ítélte.

Lopással vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Szabó Lidia tizenkilencéves nádudvari cselédleány. A fiatal leány, — aki különben lopás miatt már büntetve volt, — különös módon károsította meg gazdáját: a szolgálatadónője teje alól lopta ki a pénzt. Az érdekes ügy előzményei a következők:

Szabó Lidia ez év márciusában szabadult ki a fogházból, ahol lopásért kapott büntetését töltötte. Kiszabadulása után beszüntetve volt. Nagy Gábor nádudvari gazdákodóhoz. Itt egy darabig jól viselte magát, de azután erőt vett rajta a rossz hajlama s kilencven pengőt ellopott.

A lopást úgy követte el, hogy éjjel belopódzott a gazdája szobájába és az asszony feje alól, a párna alá tett 90 pengőt kilopta. A pénzen már másnap Mandel Sándorné rőfös üzletében 65 pengőért ruhaneműt vásárolt és azt oda adta Mandelné Róza nevű leányának megvartni.

A lopás azonban csakhamar kiderült, s Szabó Lidia ellen lopás, Mandel Sándorné és leánya ellen pedig, — miután tudtak a pénz lopott eredetéről, — orgazdaság miatt indult meg a bűnvádi eljárás. Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék dr.

Tóth János törvényszéki egyesbíró.

A vádolt cselédleány beismerte a vádat. Elmondta, hogy hogyan lopta el a pénzt. Vallomása szerint Mandelnének először azt mondta, hogy a fizetéséből származik a pénz, de később mégis megmondta, hogy lopásból eredt. Ekkor Mandelné azt mondta neki, hogy szökjék Budapestre. Ezzel a vallomással szemben úgy Mandelné, mint leánya tagadták a vádat, azt állítva, hogy nekik fogalmuk sem volt a ruhanemű árának lopott eredetéről.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság Szabó Lidia bűnösségét megállapította és háromhónapi fogházra ítélte. Mandel Sándorné a törvényszék tulajdon elleni kihágásért 100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta, míg a leányát bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítélet jogerős.

ELFOGTA A RENDŐRSÉG A CSOKONAI UCCAI RABLÓTÁMADÁS MEGSZÜKÖTT TETTESET.

Beszámolt a „Debreczen“ arról a vakmerő rablótámadásról, amely szerdán éjszaka zajlott le a Csokonai ucca 33. sz. alatt. Beck Mór pékmesternél, ahová Beregszászi Sándor akart betörni.

Beregszász, mint ismeretes, elfogta Szilassy István detektív, de a kint tartózkodó bűntárs megszökött. A rendőrség azonban jó nyomon indult el, mert tegnap elfogták Beregszászi egyik bűntársát, egy Pacsirta uccai fiatalkoru személyében. A fiatalkoru rablót őrizetbe vették és folyik ellene az eljárás.

Olcsóbb husárak:

I. rendű Ia marhahus 1 P. 60 f.
II-od rendű marhahus 1 P. 20 f.

Ugyanitt kóser hus ugyan-ezekért az áráért kapható

Mindennap friss vágás.

Weisz Lajos mészáros

Csapó ucca 24. (Bara-féle ház)
Nyitva délután is 5-7 óráig.

Soha ilyen olcsón

cipőt nem vásárolt

Női fél fűzőcipő — — — P 10.—
Női drapp divatcipő — — — P 14.—
Női egész fűzőcipő — — — P 14.—
Férfi barna félcipő — — — P 18.—
Férfi laek félcipő — — — P 20.—
Gyermekecipők — — — P 3-tól

Neumann Miksa, Piac ucca 41.

Csak készpénz árák.

A NAP HIREI

Művész történetek

A híres festőt, aki súlyos beteg lett, fő barátja a nemkülönbön híres orvos ápolta, még pedig olyan sikerrel, hogy hat hétig tartó küzdelem után a halál angyala leghőve menekült a piktor ágya mellől.

A művészet és a tudomány jelése, eulitáris szolidaritásukban kölcsönös hűzelgésekkel halmozták el egymást. A doktor dicsérte a festő erős szervezetét. Kijelentette, hogy neki nincs érdeme. Minden a beteg szívében mulott, amely heteken át bírta a veszedelmes lázrohantokat. A piktor viszont hálálkodott a gondos ápolásért és végül megkérdezte, hogy mivel tartozik. A professzor szinte megsértődött és csak nagyon nehezen ment bele, hogy legalább egy képet elfogadjon. És akkor is különböző kikötései voltak:

— Jó, kedves barátom. En elfogadom ezt a gyönyörű festményt. De ez több, mint amennyit megérdemelték. Ezennel a javára írom önnek egy esetleges, későbbi tifusz és egy tüdőgyulladás ingyenes gyógykezelését.

A világhírű párisi műkereskedésben, Drouotnál, árverés folyt. Az aukció legnagyobb szenzációja az volt, hogy a fiatal Astor 450.000 frankért vásárolta meg a műkereskedőtől Degas egyik festményét, amelyet a művész annak idején ötszáz frankért kőtyavetgelt el valahol.

A kollégái ugratták Degas:

— Na, mit szól hozzá? Nem volt kár odaadni azt a képet husz évvel ezelőtt egy tal leucésért?

Degas vállat vont:

— Nekem igazán mindegy. Jól tudom én, hogy a művész olyan, mint a telivér, amelyik megnyeri a Grand-Prixot. A pénz az istállótulajdonosé. A telivér, akármit csinál, soha nem kap többet néhány marék zabnál.

Amerikában él egy dilettáns zeneszerző, aki igen gazdag ember. Ez a muzsikás esztendőközön át hiába ostromolta a színházakat operájának kottakéziratával. A művet sehol sem fogadták el. De mivel a dilettáns olyan emberfajta, aki a világon mindennél jobban vágyik a nyilvánosságra, hát a mi muzsikuskunk is gondolt egy nagyot és a saját költségén rádióleadóállomást létesített, amelynek nem volt más kötelessége, minthogy közvetítse a visszatartott operát.

Igy történt, hogy a gazdag dilettáns diamávének hangjai minden este megölték Amerikát levegőjét. Az előfizetők bosszusak voltak, mert a Sávo-gyazt jatekát, vagy a Galli Curci énekét folyton megzavarta a juresa, ultrazöld muzsika.

A hatóságok végre is utánajártak a dolognak. Leleplezték a „fekete” leadót és a dilettáns zeneszerzőt súlyosan megbírságotlák, teljesen figyelmen kívül hagyva védekezését, amelyben a vezérszólam a „levegő szabadsága” volt.

Bámulatos hatású arczépfő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.

Egy téglay ára — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvú gyógyszerárában
Debrecen, a Színház mellett.

Besurranó tolvaj cigányasszonyokat keres a rendőrség

Jóslás és kártyavetés ürügye alatt mennek be a házakba és mindent ellopnak, ami a kezük ügyébe kerül. — At kell adni őket a legelső rendőrnek.

A kóbor cigányasszonyok mindig sok bajt okoztak a debreceni rendőrségnek. Fáraó ivadékai szinten megfélemlíthetetlenek és hiába a szigorú törvények, a letelepítési kísérletek, a cigányok nem lehet kifogni, ravaszágaikkal keresztül bujnak a törvény résein és ha már nagyon szorult körülöttük a hurok, hirtelen eltűnnek és más vidékre helyezik át működésük színhelyét, ahol előlről kezdik szédelgéseiket. A férfinép leginkább lovakkal seftel, ha lehet el is kötik faluhelyen a lovakat, de akadnak olyanok is, akik gyilkosságtól sem riadnak vissza. Az asszony nép tarka ruhájában befurakodik mindenhová és a könnyen hívó falusi asszonynépet szemelik ki leginkább áldozatul, akiket jóslással, kártyavetéssel szédítenek meg, kicsálnak, amit csak tudnak és közben ellopják ami csak a kezük ügyébe kerül.

A debreceni rendőrség bünygyi osztálya az utóbbi napokban több panasza futott be ilyen kóbor cigányasszonyok ellen, akik bemennek a házakba és jóslolni vagy kártyát vetni akarnak. A legtöbb

helyen természetesen elutasítják őket, mert a józanabb elemek ma már nem hisznek a cigányasszonyok tudományában és bűvös hókusz-pókuszaiukban, de még mindig akadnak hiszékenyek, akiket könnyen be lehet még ilyen primitív módon is csapni. Ezeket aztán becsapják és a jóslás ürügye alatt kicsálnak mindent, amit csak lehet. Sok helyen azonban nem elégsznek meg azzal, amihez ilyen uton jutnak, hanem ellopják a kezük ügyébe kerülő holmit és már több helyen okoztak érzékeny kárt.

A feljelentések folytán a rendőrség szigorú nyomozást indított a szédelgő és tolvaj cigányasszonyok kézrekerítésére, de eddig hiába. Földy Mihály detektívportvezető nyomoz a cigányasszonyok után és most a nagyközönséghez is fordul a rendőrség, hogy ha valahol jelentkeznek ezek a cigányasszonyok, adják át őket a legközelebbi rendőrségnek. A rendőrség most szigorúan nyul bele ebbe a darázsészekbe és megakarja Debrecen tisztítani a garázdálkodó cigányasszonyoktól.

— Izraélita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban. Szukoth-ünnepén: Pénteken este négy óra negyven perckor. Szombaton ünnep reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy órakor, délután félnégy órakor és este öt óra husz perckor. Vasárnap reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy órakor, délután félnégy órakor és este öt óra huszonöt perckor. — A Kápolna uccai templomban szombat és vasárnap reggel egynegyed nyolc órakor Félünnepnapokon reggel félhét és este öt óra öt perckor. Az Elnökség.

x Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésben, Ferenc József út 7 szám. (Bika szálló mellett)

— A gavallér községi bíró. Szekszárdról jelentik: A tolnamegyei Koppányszántó községben lemondás folytán megüresedett a bírói állás s minthogy a községből nem akadt jelentkező, a szomszéd faluban kerestek bírójelöltet. Ekkor jelentkezett Mérczi József községbeli gazdálkodó, aki elvállalta a bírói állást, lakásába bevezette a telefont, sőt bejelentette, hogy saját pénzén kifizeti a község adósságait.

— Ráomlott a föld egy munkásra. Tegnap délután a Batthyányi ucca számú ház előtt, ahol a gázvezetéket javítják, elég súlyos baleset történt. Az egyik munkás, Patai István a körül belül másfélméter mélységű árokban dolgozott, amikor egyszerre rászakadt a föld és félig eltemette. Kellően helyzetéből munkástársai szabadították ki, akik aztán telefonáltak a mentőknek, akik magához térítették Patai Istvánt.

— Lórugás következtében meghalt egy kis fiú. Tragikus haláleset történt a napokban Kiszujzálláson. Pocsai Kálmán, 14 éves fiú szüleinek lovát tisztogatta. Ahogy a ló háta megett állt, a szilaj állat kirugott és a rugás a hasán érte a fiút, aki azonnal elvesztette eszméletét. Szülei beszállították a debreceni klinikára, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni, mert a fiú belső elvérzés következtében meghalt. A halálesettel kapcsolatban az ügyészség indítványára a vizsgálóbíróség elrendelte a vizsgálatot és dr. Csáky János vizsgálóbírósegéd dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos társaságában kiszállt a klinikára, a boncolás fogatósítása végett.

Ha Debrecenbe jön,
fényképeztesse le magát

LIENER BÉLA

városunk közismert fénykép-
pészeti műtermében, Csapó u. 1.
alatt, a Bika szállóval szemben.

Nyitva reggel 8-tól este 6-ig, vasár-
és ünnepnapokon is!

A „MENESTREL” PÁRISI FOLYÓ-
IRAT A DEBRECENI ORSZÁGOS
DALOSVERSENYRŐL.

A már majdnem százéves, híres zenei folyóirat: a „Menestrel”, amely Franciaországon kívül Németországban is elterjedt, nagy elismeréssel emlékezik meg a júniusi debreceni országos dalosversenyéről.

A két számban folytatásként megjelent többhasábos cikk ismerteti bevezetésképpen az Országos Magyar Dalos Szövetség múltját, jelenlegi szervezetét, majd a debreceni dalosverseny lefolyásának általunk jól ismert adatait nyújtja. Felsorolja pontosan az egyes díjakat, majd azok nyertesit Kiemeli, hogy a bíráló bizottság szigorú, de pontos munkát végzett.

A cikkíró a dalosverseny részleteinek beható ismertetése közben magáról Debrecenről is ír: Ez a nagy kálmánista város egyetemével és több más jelentős iskolájával, évszázados erkölcsi tradícióival, a mai Magyarországán Budapest után a legjelentősebb szellemi központja. Lakosai büszkén vallják magukat a kálmánista Róma civiseinek, mindenesetre Debrecen a magyar Genf.

Nagy szeretettel emlékszik meg ezenfelül a debreceni Városi Zenede szerepéről, amelyet olyan kiválóan töltött be a dalosverseny napjain.

Erről ezeket mondja:

A debreceni városi konzervatórium növendékei fényes tanulóélet adták muzikalitásuknak és színpadi tehetségüknek, amikor hazánk fiának, (aki jelenleg Svájcban él), Poldinának a „Hamupipőke” c. operáját adták elő. A darabot, — jegyzi meg a cikk, — karmester és sugó nélkül adták elő a Csokonai Színházban, amely Magyarország egyik legrégibb színháza.

Az elismerő beszámoló egyébként ezzel végződik: Le festival de chant de chant choral hongrois. (A debreceni dalosverseny a magyar karének nagy sikerét jelenti.)

x Somossy László cégnél, Csapó u. 4. szám, emelet, a „Takarékossági” könyvecskéivel vásárolható.

— Jégverés pusztított Szikszó környékén. Szikszó és Onga községek határában olyan jégverés pusztított, amely valóságos koldusbotra jutatta az ottani szőlőtulajdonosokat. Evtizedek óta nem volt példa ilyen őszi jégverésre. A szőlőtökeket és gyümölcsfákat valósággal megkopasztotta a jég, amely mogyoró és dió nagyságu szemekben esett és huszonöt centiméteres rétegben borította el a földet.

— Hajdudorog remét letartóztatja a vizsgálóbíró. Ismeretes, hogy az utóbbi napokban Hajdudorogon sorozatos betörések történtek. A csendőrség erélyes nyomozást indított és sikerült is kézrekeríteniök a tettest; Tóth Sándor, állás nélküli napzamos személyében. Tóth eleinte tagadta a gyanúsítást, de a terhelő adatok nyomása alatt később beismerő vallomást tett. Elmondta, miszerint kileste, mikor a kiszemelt lakásból a házbelielt eltávoznak hazulról, akkor aztán álkulcsal belopódzott és elvitt minden értékes tárgyat. Négy lakásba tört be. Az okozott kár meghaladja a 3000 pengőt. A hajdudorogi csendőrség Tóth Sándort bekísérte a debreceni ügyészség fogházába. Tegnap hallgatta ki Tóth Sándort a központi vizsgálóbíró és kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte.

— A bukaresti állomásfőnökvizsgálat magyar vasútas lett az első. Most tartották meg a bukaresti vasúti vezérigazgatóságnál az úgynevezett állomásfőnöki vizsgát, amelyre Romániából több mint ötven, jórészt román anyanyelvű vasúti tisztviselő jelentkezett. A vizsgaeredmény szerint Lukács Béla György magyar vasútas nyerte el a legkiválóbb képességet, de a többi vizsgázott öt magyar vasútas is kitünő eredményt ért el.

Gyászrovat

LESZKAY GYULA,
FELSŐHÁZI TAG MEGHALT.

Leszkay Gyula, felsőházi tag, 64 éves korában, rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt Bihar vármegye legismertebb, tisztelt egyéniségei és a Tiszák személyes hívei közé tartozott. A régi képviselőháznak háznagya volt. Az utóbbi időben Bihar vármegyéjét képviselte a felsőházban. Halála széles körben keltett mély részvétet. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz. Berettyószentmártonban, hol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Maday Gyula, országgyűlési képviselő gyásza. Hajduhadháziak jelentik: Id. Maday Pál életének 76. évében, folyó hó 16-án meghalt. Az elhunytban Maday Gyula országgyűlési képviselő, m. kir. tankerületi főigazgató édesatyját gyászolja. Temetése folyó hó 18-án délután 3 órakor lesz, Hajduhadházon, a ref. egyház szertartása szerint. A temetési szertartást a gyászháznál Baja Mihály, debreceni lelkész, a temetőben Molnár Zoltán hadházi lelkész végzi.

Szilágyi István életének 71-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 19. napján délután 3 órakor lesz, Árpád uccsa 36. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Poegen Kálmán életének 14-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 18. napján délelőtt 11 órakor lesz, a Péterfia uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia u. temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Vásárhely Margitka életének 18. évében elhunyt. Temetése folyó hó 20-án délelőtt 11 órakor lesz, a Váradi uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Váradi uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Somogyi Gábor gyásza. Sulyos csapás érte Somogyi Gábor cégjegyző könyvvizetőt és feleségét: Dezső Bertát. Kis fia gyermekük: Zolika, ártatlan, piaci életének 2-ik évében, rövid, kínos szenvedés után, angyali lelkét visszaadta Teremtőjének. Temetése folyó hó 17-én délután 3 órakor lesz, a Cegléd uccsa 14. sz. gyászházától, a Kossuth uccai temetőben levő családi sírboltba.

Néhai Gömör Arpad, élt 10 hónapot. Temetése folyó hó 18-án délután 3 órakor lesz, a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a ref. egyház szertartása szerint, a helyszínen tartandó gyászima után, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Csúrka „Kegelet” tem. váll. rendezi.

Kiss Pitynka, életének 7. évében elhunyt. Temetése folyó hó 18-án délután 2 órakor lesz, a Kossuth uccai temető halotasházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jó barátok, kik felejtethetetlen jó férjem, — illetve jó apánk: néhai Balla Tihaimér temetésén megjelenésükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket. A gyászoló család.

— Ertesítés. A debreceni fodrász és borbélysegédek értekezlete a többség magatartása miatt elmaradt, így az elnökség a leszámolást megcsinálja. Ezúton hívom fel a szakársak figyelmét, hogy azok, akik fizetést teljesítettek, e hó 25-én, vagy 28-án, este nyolc órakor a Korona vendéglőben, (Csapó uccsa 17.) a pénzüket átvevő végett jelenjenek meg, mert minden további akció megszűnt. Ölveczky Imre fodrászsegéd.

Összekötözött térti és női
holttest a Vág folyóban

Kassa, október 17. Néhány héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt Kassáról Nagy Imre, vasuti mérnök. Eltűnését a rendőrségnek is bejelentették, azonban hasztalanul nyomoztak utána. Végül 8 nappal ezelőtt felesége levelet kapott Nyitráról, melyben Nagy Imre azt írja, hogy Nyitrán tartózkodik, barátaival mulat és jól érzi magát. Barátaik is megnevezte, de azok kijelentették, hogy a jelzett időpontban nem voltak Nyitrán s Nagy Imrét sem látták. Három nap múlva Pozsonyból írt az eltűnt Nagy Imre feleségének s leveleiben két kifizetett nyugtát kü-

dött azzal a meghagyással, nehogy még egyszer kifizessék. A feleség kérésére a rendőrség Pozsonyban is kerestette, de nem sikerült megtalálni. A titokzatos ügyre végre napfény derült. Ugyanis Beregszeg közelében a Vág folyóból ma délelőtt egy férfihullát fogtak ki, amelyhez egy női hulla volt odakötözve.

A rendőrség megállapította, hogy a férfi hullája Nagy Imrével azonos, a nő pedig Tolvaj Ilona, 22 esztendőse cseléd leány, akivel Nagy Imre viszonyt folytatott. A nyomozást megindították.

— A primadonna férje. Nagyváradról jelentik: Pár év előtt még ünnepeit primadonnája volt a kolozsvári magyar színháznak Baranyai Jolán, akinek a férje, Köhler Róbert, volt közshadseregbeli kapitány, a román impérium bekövetkezése után leszerelt és mint illatszertári ügynök próbált magának egzisztenciát biztosítani. Az utóbbi időben Baranyai Jolán szerződés nélkül maradt. Legutóbb mindenüket eladták Köhlerék és bejelentették, hogy Brazíliába vándorolnak ki. Már el is indultak. Tegnap két csernovici cégtől megkeresés érkezett a nagyvárad rendőrséghez, amelyben a cégek kérik Köhler Róbert visszatartását, mert állítólag nem számolt el azokkal a nagy összegekkel, melyeket a cégek számára inkasszált. Mivel Köhlerék már elérték a brazíliai kivándorló hajót a cégek most a külügyminiszterium útján kérik Köhler kiadatását. Köhler Nagyváradon mindenki korrekt embernek ismerte s bizonyosra veszik, hogy amennyiben tényleg kiadná, tisztázni fogja magát a gyanú alól.

— Jakus és a csirkepörkölt. Jakus Ernő portréja, akiről szélteben-hosszában, mint „alföldi betörőkirályról” beszéltek, mindinkább kezd a maga valóságában kibontakozni. Először, mint félelmetes kasszafúró, revolverrel felfegyverezett haramiát tüntették fel, lassankint azonban kiderült, hogy Jakus Ernő éppen olyan közönséges bűntevő, mint a legtöbb, aki a különböző fegyházakban és a szigorított dologházakban várja hitvány életének utolsó pillanatát. — Jakus Ernő ellen a napokban újabb feljelentés érkezett. Eszerint a múlt év augusztus hó 12. napjáról, 13. napjára virradó éjszaka bemászott egy tőszegi ház kerítésén, bement a konyhába és amit éppen kezeügyében talált, így többek között a kocsonyává fagyott maradék csirkepörköltet is, elvitte. A lopott holmik értéke még az öt pengő sem haladja meg. Jakus Ernőt ebben az ügyben is magához vezettette a kecskeméti vizsgálóbíró. A fogházban gömbölyűvé hizott tolvaj természetesen ezt a bűncselekményt is tagadta és úgy viselkedett, mintha ez a csirkepörköltös eset bántaná a betörői önértetét. — Én nem loptam csirkepörköltet, — mondotta különös hangszíjjal, — hogyan tetszik ilyet gondolni? A vizsgálóbíró azonban eldöntötte, hogy a csirkepörkölt ügyében terhelő bizonyíték van ellene. Mikor ugyanis a lopás után Tőszeg uccáját járta, szembe találkozott Buczkó András éjjeli őrről, aki leigazoltatta. Jakus annak rendje és módja szerint igazolta is magát és többek között elövelt egy irást is, — amely arról szóllott, hogy pár nappal ezelőtt szabadult ki a kecskeméti fogházból. Azt mondotta az éjjeliőrnek, hogy munkába indul és ebédre viszi magával a csirkepörköltöt. Jakus ellen a csirkepörkölt miatt is eljárást indítottak.

x Rendeljen bérautót a Fortunagarázsban. Telefon 320. szám.

— Sikkasztott pénzből finanszírozta a kolozsvári egyetem tisztviselője az egyetemi uszók versenyét. Kolozsvárról jelentik: Szokatlanul hosszú, másfél évi vizsgálat után bírái elé került Popescu Lulu, a kolozsvári egyetem tisztviselője, aki több millió lejt sikkasztott az egyetem pénztárából. A sikkasztó tisztviselő annak idején Budapestre szökött, ahol le is tartóztatták, de a kiadatási eljárás késedelmessége következtében újra szabadon bocsátották. Újabb megkeresésre azután megint letartóztatták és ekkor ki is adták a tisztviselőt, aki azóta az egyik kolozsvári vizsgálóbíró mellett irodai szolgálatot teljesített, vizsgálati fogsága alatt. A most megtartott főtárgyaláson Popescu Lulu töredelmesen bevallotta sikkasztásait és elmondta, hogy a pénz költséges szenvedélyeire fordította. Sportmecénásként is szerepelt és az egyetemi uszók vidéki kirándulásait is ő finanszírozta. Több egyetemi tanár tanuvallomásában kedvezően vallott Popescu Lulu képességeiről és munkájáról. Valószínű, hogy a bíróság a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek fogja venni a sikkasztó nő büntetését.

— Előtt az autó egy tízéves kisleányt. Tegnap délután négy órakor könnyen végzetessé válható baleset történt a Piac uccsa és a Hunyadi u. egymásbatorkolásánál. Az úttesten egy pirosruhás, iskolás kisleány haladt át, akinek a kezében könyvek voltak. Amikor a gyermek az úttest közepére ért, egy arrahaladó autó elé került, amely a kisleányt elütötte. A szerencsétlen gyermek mintegy hat métert csúszott a nedves aszfalton, amelyet éppen akkor locsolt fel a locsolóautó. Amikor sikerült megállítani a soffőrneket az autót, a kisleány felállt, de újra összeesett. A kocsi azonnal kiugrottak az útasok, az eszméletlen gyermeket beemelték és a sebészeti klinikára szállították, hol az ambulancián a soros orvosok megállapították, hogy néhány jelentéktelen horzsoláson és az íjedtségen kívül a kislánynak nincs semmi baja. A vizsgálat után a szerencsétlenül járt gyermeket hazaszállították a szülei lakására.

— Kincseket erő rózsaszínű márványt fedeztek fel a porráégett Csikszenttamás határában. Csikszenttamásról jelentik: A két hónappal ezelőtt tűzvész által teljesen elpusztított Csikszenttamás székely község határában, alig néhány kilométerre a falutól, Sütő József, nyugalmazott főpályafelügyező ingatlanán, rendkívül nagyértékű márványtelepeket fedeztek fel. A Hargita hegységben a világ egyik legszebb rózsaszínű márványát találták, amely Bányay János geológus szerint fagyállás, szilárdság, feldolgozhatóság és árnyalatvariációk tekintetében a legkitűnőbb márványnak fog bizonyulni. A csikszentmási márvány már felkeltette a külföld érdeklődését is és Sütő József márványtelepének kiaknázására részvénytársaság alakult, amely a legmodernebb eszközökkel bányászni fogja a páratlanul szép eredetű rózsaszínű márványt.

Ha tied lehetnék!

Építnek kis fészket: a boldogság várát,
Ahol ölelő kar, hű szerető pár rúd.
Aranyos hajlékot, teli dallal, fénnel,
Lelkem véghetetlen forró szerelmével!
Ha tied lehetnék!

Előzöm előled a bánatot, borút,
Fonék fejed köré glóriás koszorút;
Minden kicsi dalom csak terölád
szólna,

Nótázó kedvemnek vége sose volna:
Ha tied lehetnék!

Nagy világom volna az a kicsi hajlék,
Senki sem zavarna, olyan boldog
lennék,

Holtomig-holtodig csak te nekem élnék,
Fényes királyfival, jaj, dehoggy
cserlénék!

Ha tied lehetnék!

KUTASSY KATÓ.

Csak egy mosolyt

HAZASTÁRSÁK.

— Milyen furcsa dolog, hogy egy idő óta Aladárt és Renét oly sokat lehet együtt látni.
— Biztosan elváltak.

BOHÉMTANYÁN.

— Miért próbálsz azt a szekrényt villával kinyitni? Nem volna okosabb ha dugóhúzóval használnád erre a célra?
— Az igaz, de a dugóhúzó benn van a szekrényben, mint ruhafogas.

EZ AZTÁN EREDMÉNY.

— Hallom, hogy a fiatalító kúra kitűnő hatással volt Jánosra.
— Igen, legutóbb, mikor a moziban ki volt írva: „Csak felnőtteknek”, — vissza akart fordulni.

ÁLLATTAN.

Tanító: Melyik állat eszik legkevesebbet?
Karcsi: A moly.

Tanító: Mond meg miért?
Karcsi: Mert csak lyukakat rág.

MAI CSELÉDEK.

— Jól aludt a Kati?
— Jól.
— Izlett a kávé?
— Akkor hát ma jókedvű, ugy-e?
— Miért kérdezi a nagyszágos úr?
— Mert akkor talán ma kikéféli a téli ruhámat.

— Kultúrestély a Papolczy-féle vendéglőben. Szombaton este fényvilló órai kezdettel, rendkívül értékes műsorral, nagyarányú kultúrűnnepély lesz a Papolczy-vendéglő nagytermében, amely a Böszörményi út 7. szám alatt van. A kultúrűnnepély után tánc is lesz, hogy a fiatalság is megtalálja a maga szórakozási lehetőségeit. — A rendezőség mindent elkövetett, hogy a környék lakosságából összeverődött intelligencia és a nagyszámmal jelentkező vendégek jól érezzék magukat. Értékes művészi számok fogják követni egymást a változatos és szórakoztató műsoron a komoly népszerű tudományos előadásokkal. Énekszámok, szavaltatok és felolvasások után aztán remek zenekar zendít rá a talpalávalóra és a fiatalság ünnepe következik. A nagyszabású műsoros estély iránt igen nagy az érdeklődés és bizonyos, hogy a Papolczy vendéglő szép terme, megtelik közönséggel.

x Könyvújdonságok. Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan! 3.60. Paleologue: A cár országa, 3 kötet 3.90. Tóth M.: A ehrysantheum tenyészítése 20 fillér. Geoffrey: Az édes paprika. Regény, (moziban műsoron). Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 6-12. szám.

Vasúti lopás közben vágta le a vonat Boda Ferenc lábát

Kiderült, hogy székelt fegyenc és körözik.

Megírta tegnap a Debrecen, hogy Fegyvernek állomáson véres vasúti szerencsétlenség történt. Egy Boda Ferenc nevű közműves aki állítólag Debrecenből Budapestre került, az egyik kocsiból a másikba akart átszállani közben a szembe jövő vonat alá került, amelynek a mozdonya levágta a jobb alsó lábszárát.

Boda Ferencet beállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol a sebeit alá vették. A súlyosan sérült Boda Ferencről most aztán furcsa dolgok derültek ki. Megjelent tegnap délután ugyanis a debreceni rendőrségen két csendőr, akik elő-

adták, hogy ők azt a Boda Ferencet keresik, akinek a lábát a vonat levágta. Boda Ferenc ugyanis veszedelmes vasúti tolvaj, akit különböző vasúti lopásaiért már hét évi fegyházra ítélték, amelynek kitöltésére a városi fegyházba szállították. Boda azonban megszökött a fegyházból és bujkált a hatóságok elől. A vasúti szerencsétlenség is lopás közben érte, mert éppen feltérte a podgyász kocsit, amikor a vonat megindult és a kerekék alá került, amelyek lemetszték a lábát. Boda Ferencet, ha felgyógyul, vissza fogják kísérni a fegyházba.

x Arany töltőtollak legprimább minőség, már négy pengőtől, irodacikkben nagyvárosi, ocsósárban, papírokban, minőségben, de főleg árban. Tegyen próbavételt Springer papír, írószekrények.

x Bokasütyedés (ludtalp) kezelése diathermiával a Thérápia gyógyintézetben, Fűvészkert ucca 4. szám, délelőtt 10 óráig és délután 3-6 óráig. Ugyanott Quarz, villany, iszap, szén-sav. Zander kezelések. Orvosi felügyelet, ocsó árak.

— Kultúrdepután az Iparoskörben. A Debreceni Iparos Ifjúság Önkéntesköre, folyó hó 20-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel kulturdepután tart, a kiváló műsorból kiemeljük: Fux Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár előadását, aki a „szövőipar és a modern ruházkodás” címen fog előadást tartani, továbbá Pintér Margitka monológját, Horváth Margitka és Vámos Nándor énekszámát, Kozák Esz-tike szavalatát, Nagy Gábor drámai előadását és id. Rózsássy Lászlót, aki a saját szerzeményű verseit fogja felolvasni. Az előadáson játszani fog a Bartalis-jazz, akik a legújabb sláger-számokat fogják előadni. A teljes műsört legközelebb közöljük.

Elnökség.

x Vigszínház mozgóban péntektől a helyi 11. gy. e. zenekara kíséri az előadásokat! — Apolló mozgóban péntektől a Vigszínház volt zenekara kíséri az előadásokat!

— Elütött egy ismeretlen szekeres egy öt éves kislít. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Vendég uccán. Kapros László öt éves ovodista kislít egyedül ment hazafelé az ovodából, szüleinek Vendég ucca 78. szám alatti lakására. Utközben áment az egyik oldalról a másikra, és nem vette észre, hogy egy szekér közeleg. Mikor a kocsi rákiallott, a kislít egyenesen a kerekék közé zuhant. A kocsi hiba igyekezett megfékezni a lovakat, a szekér keresztülment a fiúcska testén. A járó-kelők azonnal értesítették a mentőket a balcsiről. Az első segély után a kislít beállították az egyetemi klinikára, ahol megállapították, hogy a kislít-nak eltört a jobb lábszárcsontja. — Állapota elég súlyos.

— „A Zsuzsi miatt”. Orosházáról jelentik: Leginszky Lajos 12 éves polgári iskolai tanuló. Leginszky Lajos könyvelő fia, tegnap délután cukor-snargával felakasztotta magát. A kis diák kabátjára egy cédulát tűzött, amelyen ez állott: „A Zsuzsi miatt!”

x Olvasókörök, ifjúsági és köz-könyvtárak felszerelését jó és olcsó könyvekben, antikváris is, előnyös fizetési feltételekkel eszközölünk. — Antalffy József könyvkereskedés. — Telefon 612. szám.

A „DEBRECZEN” szombat reg-gel száma közli az egész heti tel-les rádió-műsört.

x Vigszínház mozgóban péntektől a helyi 11. gy. e. zenekara kíséri az előadásokat! — Apolló mozgóban péntektől a Vigszínház volt zenekara kíséri az előadásokat!

x Örösi irodalmi botrány Párisban. Felician Champsaur, a népszerű, szenzációhajhász, frívól író „Nóra, amazonasszony” címen új könyvet adott ki. A regénynek nem kisebb emberek a hősei, mint Clemenceau, Citroen, Voronoff és számos közéleti nagyság. — Clemenceauról elfecsegi, hogy a „tigris” otthon papucshős és reszket a kedvesétől. Pikáns részleteket közöl arról is, hogy a „vén tigris” meglátogatja Voronoffot, a fiatalító specialis-tát. Citroent veri a felesége, mert kártyázik és így tovább. A regény mesé-jéről és a könyv megjelenését követő nyilatkozathabórurol szenzációs részle-teket közöl a Magyar Magazin október 15-iki új száma. A legszembetűnőbb illusz-trált magyar képes-folyóirat egyébként is remek fotókkal és gazdag szépiro-dalmi anyaggal lép a nyilvánosság elé. Érdekesítő novellákat, illusztrált cik-keket és verseket közöl a lap és érde-kes kritikákban számol be a színház és mozi aktuális eseményeiről. Ország-os gyermekszépségsversenyt indít el értékes díjakkal és minden részvevő művészi kiállítás oklevelet kap. A nagyszerű „Ki volt a tettes?” rovát-ban A. Surieur, a párisi detektívfeje-delem újabb kaland keretében nyújt módot a közönségnek a nyomozásra. A lap ára 1 pengő. Kapható minden pályaudvaron, uccai árusnál és könyv-kereskedésben. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget ucca 26.

x Vigszínház mozgóban péntektől a helyi 11. gy. e. zenekara kíséri az előadásokat! — Apolló mozgóban péntektől a Vigszínház volt zenekara kíséri az előadásokat!

— Születések. — Az állami anya-könyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kudlik Imre táblai díjnok, fiú Imre. Nagy Sándor mérnök, fiú Pál.

— Halálozások. — Az állami anya-könyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Somogyi Zoltán ref. 17 hónapos, Cegléd ucca 14. szám. — Kramár Er-zsébet ref. 4 hónapos, Kinizsi ucca 3. Vársárhelyi Margit ref. 18 éves. Bajnok ucca 18. szám. — Dr. Lapsicz Endre izr. 37 éves, Nyiregyháza.

— Tolvaj eselődéány. A hajdú-böszörményi rendőrség e hó 14-én le-tartóztatta Lelesz Ilona hajdudorogi illetőségi eselődéányt. Lelesz Ilona ellopta Beregszászi Gáborné ruháit, amíg az dolgozott. Hétfőn a rendőrség a lopott holmit a zsbvásárban találta meg. Varga Mária foglalkozás nélküli egyénnél. Lelesz Ilona lopás miatt, Varga Máriát pedig orgazdaság miatt állították a hajdúböszörményi rendőrség elé, ahonnan még aznap átkísítették a debreceni kerületi kapitányságra.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terményvilágszám

A tengerentúli gabonapiacok nagy áresésének hatása alatt nálunk is rendkívül lánghán indult az üzlet a terményvilágszám. Ez az alaphangulat mindvégig érvényben maradt, bár átmenetileg volt némi áremelkedés, de a zárlatig ez teljesen elveszett és a zárlat időpontjában a legalacsonyabb ár-folyamok voltak felszínre. A kereslet teljes tartózkodást tanúsított, ezzel szemben a kínálat sem volt számot-tevő, mégis különösen a határidőüzleti forgalomban az árfolyamok nagy mér-tékben lemorzsolódtak.

A buza októberre 47, márciusra 57, májusra 41 fillérrel zárult aicsonyab-ban, mint tegnap. A márciusi rozs 54 fillért vesztett tegnapi zárókurzusából. A májusi tengeri 31 fillérrel esett vissza. A felmondások sima lebonyolítása biztosítva van, azonban buza felmon-dása emelkedett. Összesen 3900 méter-mázsát mondtak fel huszadiki átvé-telre. A rozsból összesen 300 méter-mázsát mondtak fel.

A készáruipar is rendkívül lángha az irányzat, bár a kínálat nem volt oly nagyarányú, amintre a határidő-üzlet nagy lánghasága következtében számítani lehetett. Ezzel szemben azonban a kereslet is minimális volt, úgyhogy erősen megcsappant forgalom mellett a buza 40-50, a rozs 45-50 fillérrel ocsóbbodott. Buzából 41, rozsból 9 vagon eladását jelentet-ték be.

A takarmányiparban fizetlenség mellett tartott az irányzat. A takar-mányárpa lényegesen gyengült, üzlet hiányában azonban a hivatalos árjegy-zésen nem változott. Tengeriben és zabban volt még csak kisebb forgalom. A hüvelyesek közül a babüzlet to-vábbra is szilárd, miután a pesti spe-kuáció folytatja fedezésvásárlásait. A magpiac fizetlenség. A lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza októberre 22.00—22.10 (22.03), márciusra 24.31 — 24.18 (24.18), májusra 25—24.85 (24.85), magyar rozs márciusra 18.48—18.16

A mezőgazdasági szemes termés fokozása

A termelési költ ségek apasztása.
A németek új rozstermelési rendszeréről.

Utalok a „Debreczen” szeptember 20-iki számára s abban „A magyar Alföld múltja, jelene és jövője” című cikkre, melynek illusztris írója Cs. Pé-terffy József rámulat arra, hogy ára-dásos öntözéssel három nagyon fontos célt lehet elérni: 1. „a földet mente-sítjük a szikától”, vagyis más szóval mezőgazdasági szemes termelésre al-kalmasabbá tesszük a talajt, 2. „öntö-zés”, vagyis szárazság eselén vízzel lát-juk el a fiatal növényzetet s ezzel old-juk a talajtápsóit, hogy a gyökér kellő mennyiséggel láthassa el azt, 3. „a ta-laj megújítása” azáltal, hogy a folyó-vizekből táplált öntöző csatorna vízé-vel igen nagymennyiségű iszap jut a talajra, melyben aztán elsönguan fellődik a növényzet. Ilyen árasztási rendszer van Egyiptomban s itt a Nilus vízével duzzasztó gátak segítségével árasztják el rendszeresen ezt az amu-gy termelésre használhatatlan homok-területet. S az így lerakódott iszapban óriási mennyiségű rizset termelnek és nagy gyapotültetvényeket is létesítettek az árasztott területen. Ilyen árasztási terület Philae Nilus partmenti falucska környéke, ahol Isis temploma van más évezredek romokkal. Az árasztás ré-vén körülbelül 75 millió fontsterling-gel emelkedik itt évente a termőföldek jövedelme. Még megjegyzem: 1 font-

(18.16), tengeri májusra. 17.10—17.25 (17.20).

A budapesti ártörzsde hivatalos ár-folyamai: Buza tiszai 77 kg-os 22.90—23.10, 78 kg-os 23—23.35, 79 kg-os 23.45—23.65, 80 kg-os 23.60—23.80, felsőtiszai 77 kg-os 21.90—22.15, 78 kg-os 22.10—22.35, 79 kg-os 22.35—22.60, 80 kg-os 22.40—22.60, fejeér-megyei, dunántúli és pestmegyei 77 kg-os 21.65—21.80, 78 kg-os 21.80—22.05, 79 kg-os 22.15—22.30, 80 kg-os 22.25—22.40.

Pestvidéki rozs 15.75—15.85, egyéb rozs 15.75—15.85, takarmányárpa I. 15.75—16.50, takarmányárpa II. 15.25—15.75, felsőmagyarországi sórárpa 19.50—21.00, egyéb 17.50—19.00, kö-les 10.50—12.00, repce 51.00—53.00, tengeri 18.75—19.25, zab I. 15.25—15.75, zab II. 14.50—14.75, korpá 11.00—11.25, lucernamag 115—145, lóheremag 95—110, nagy arankás 75—85.

Pesti állatvásárok.

A pesti állatvásárra felhajtottak 704 darab vágómarhát. Árak: 6kőr leg-jobb 108—126, kivételesen 130—140, közepes 76—106, gyengébb 54—74, bíka legjobb 104—120, kivételesen 122—128, közepes 86—102, gyengébb 72—84, tehén legjobb 98—116, kivéte-lesen 116—122, közepes 66—96, gyen-gébb 42—64, növendékmarha 64—104, kicsontozni való marha 32—42 fillér. Lányha irányzat mellett a prima mi-nőségek árai változatlanok, a közepes és gyenge minőségűek 2—4 fillérrel ol-csóbbodtak.

A ferencvárosi sertésvásárra felhaj-tottak 3300 darab sertést. Eladtak 66-súlyban könnyű sertést 122—132, kö-zepes 132—138, nehéz sertést 138—146 fillérért. A vásár irányzata kel-le-mesebb.

A cukorrépa után fizetendő forgalmadó.

A pénzügyminiszter a cukorrépa után fizetendő forgalmi adó alapjául szolgáló répaárát az 1929.—1930. gaz-dasági évre, métermázsánként 2 pengő 50 fillérben állapította meg.

sterlingért 24 pengőt kell fizetni; tes-sék kiszámítani, hány millió pengő a 75 millió font! Igaz, egy öntöző esz-torna létesítése igen sok pénzbe kerül, volna, de valószínűleg lett volna annyi hasznunk belőle, mint amennyi hasz-nunk volt egy nagy hadihajóból a Mo-narchia idejében, egy ilyen hajócska sok-sok millió koronába került annak idején s abból nekünk semmi hasz-nunk nem volt.

Ha többtermelésről beszélünk, ne feledkezzünk meg a mély szántásról. Igaz, hogy ez drágább, de meg lesz az eredménye. Ha olcsóbban akarunk ter-melni, ne feledkezzünk meg a modern technika „gyermekéről”, a gépekről, a talaj s kert művelő kézi szerszámok-ról. A gép elveszi az embertől a kenye-ret, mondhatja teljes joggal mindenki! Hogy a géphez is kell ember, azt man-denki tudja. Az így felszabaduló mun-kások részére új munkaalkalmakat kell teremteni. Itt utalnom kell e lap f. hó 3-iki számában felvetett eszmém-re, a mezőgazdasági „konzervgyártó” szövetkezetekre, mint új munkaalkal-makra.

Már azért is olcsóbbá kell tenni a kalászosok termelését, mert különben Kanada és elsősorban Argentína bu-zája tönkre teszi egész buzaexportun-

kat, a mostani rossz búzáraknak is ez az oka. Ne késlekedjenek a gazdák, mert csak ők bánják meg, ha nem haladnak a rohanó korrallal, ha nem hagynak fel a konzervatív termelési rendszerrel. Hosszú a tétlenség lehet tanfolyamon tanítani a gazdálkodókat.

Uj középiskola típusát kérünk! a tulajdonosok sok reál, polgári iskolák helyébe; a négyosztályos kertészeti és mezőgazdasági középiskolát. Ezeknek legyen a hivatása, hogy tanult kereskedelmi és bolgár kertészeket és jó gazdálkodókat neveljenek. Kerületi mintagazdaságok felállítását sürgessük!

Kína, Japán és India lakossága évszázadok óta kertészetszerűen foglalkozik a kalászosok termelésével, ez abban áll, hogy a fiatal hajtásokat nagyobb sortávolságra palántálja el és rendszeresen kapálja, mint nálunk a tengerit. Egy vagy több német gazdasági szakember átvette ezt a rendszert s kísérleteket folytattak vele s a rosznai igen meglepő eredményeket értek el.

Ha most itt elmondom Hans E. Döblin német gazdasági felügyelő kísérletezésének eredményét, azt nekem senki sem fogja elhinni; ennek igazolására szívesen rendelkezésére bocsátom azt a birtokomban lévő német folyóiratot, amelyben ez benne van. A kísérlet eredménye az lett, hogy a feltöltés útján termelt rostos 45 kalászi fejlesztett ki és érlelt meg. S amit én mint „műkedvelő” meglepőnek tartok az, hogy ezek a kalászosok sokkal szebbeknek látszanak a fénykép re-

produkción, mint az olyanok, amelyeket csak rendes módon vetettek.

A kísérletező leírása szerint az ő rendszere jobb trágyázást és igen jó talajmunkát igényel, de ezzel szemben áll a sokszorosan kiadósabb eredmény. Csak röviden ismertetem a rendszert: a 3-4 hetes, 15-20 cm. nagyságú fiatal rozsdugványt, amikor a töből 2-3 levélke kialakult, 15 cm-es távolságra egymástól szétültetik úgy, hogy az első büttyön felül jusson a földbe. Ebből a leföldelt büttyökből kisarjad az erős gyökérkorona. A fent említett német gazdasági felügyelő az eljárás egyszerűsítésére a kis üzem részére egy igen egyszerű kézi szerszámot szerkesztett. A nagybirtok részére pedig egy gépet konstruáltak erre a célra. Az áradásos öntözéssel kapcsolatban felhívom az érdeklődő gazdák figyelmét a békésmegyei „rizs”-termelési kísérletekre, melynek eredményéről nemrég olvastam s az a meglepett cséplés után sokkal jobbnak van tartva mint a múlt évben volt.

Nem lett volna szabad elhanyagolnunk egy igen fontos ipari növényt, a „len” természetét, amely a mindnyájunk által használt fehérnemű nyersanyagát szolgáltatja. Már békeidőben is jelentékeny volt a behozatalunk lenből, 36-40 millió béke korona. A magyar mezőgazdát, ki a föld szerelmese, támogatni kellene abban, hogy áttérhessen a modern gazdasági rendszerekre; mint olyanokra, amelyeknek nagy gazdasági jelentőségét letagadni azt hiszem senkinek sem lehet. (K.)

VÁSÁROK SORRENDJE:

Október 18-án. Szalkszentmárton. Szenna (sertésvásár nincs), Szentgottárd (lövésár nincs), Szentlőrinc, Szőlősgyőr (sertésvásár nincs). Ló- és kirakodóvásár: Csenger, Állatvásár: Veszprém.

Október 19-én. Csanádapalota. Október 20-án. Füzesgyarmat, Kistelek, Nagykőrös, Némethely.

Október 21-én. Ape, Egyed, Egyek, Hajduszoboszló, Hedrehely, Heves, Jászfényszaru, Kapuvár, Kecel, Kőszeg, Kunmadaras, Lepsény (sertésvásár nincs), Mándok, Miskolc, Miszla, Nagydorog, Nagybarcska, Nádudvar, Nyíregyháza, Ócsa, Pápóc, Rácalmás, Ráckozár, Ricsé, Sőtör (sertésvásár nincs), Szentpéterúr (sertésvásár nincs), Tárján, Tiszapalkonya, Tolnanémedl, Vác, Állatvásár: Kunszentmiklós, Salgótarján, Vél. Sertés- és kirakodóvásár: Nagylózs. Májha- és kirakodóvásár: Szentgyörgyvölgy.

Október 22-én. Branyajenő (sertésvásár nincs), Gesztely, Nagybörzsöny, Sármellék. Kirakodóvásár: Kunszentmiklós, Salgótarján, Vél. Marha- és kirakodóvásár: Mikosszéplak.

Október 23-án. Murcsi, Zomba.

VALUTÁK.

Argol font	27.70
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.98
Dinár	10.07
Dán korona	152.85
Dollár	574.20
Francia frank	22.55
Lei	3.40
Lira	30.10
Lengyel zloty	64.35
Leva	4.16
Német márká	136.80
Norvég korona	152.85
Osztrák schilling	80.65
Svájci frank	110.60
Svéd korona	153.75
Spanyol pezeta	85.10

SPORTHIREK

Pompás tréninggel készült a Bocskay a vasárnapi mérkőzésre

Fitt kondícióban van a csapat minden egyes tagja.

Csütörtök délután a szokásostól eltérő nagyszabású tréninggel készült a Bocskay csapata a vasárnapi Pécs-Baranya elleni mérkőzésre, amelytől mindenki a csapat első győzelmét várja. A tréning szépszámu közönség előtt zajlott le és a közönség olyan szép játékot kapott, amely megnyugtathatott mindenkit, hogy ha csak nem üldözi valami különleges balszerencse vasárnap a csapat játékat, be kell követekezni a már oly régóta várt és áhított győzelemnek, amely nagyon sokat javítana a Bocskay helyzetén a táblán. A nagy tréningen Sággy nem jelenhetett meg, mert szabályszerű igazolása szerint hivatalos ügyei akadályozták a lefolytatásban, de megírta a vezetőségnek, hogy lelkiismeretes tré-

ninggel készül a vasárnapi mérkőzésre. A Bocskay csapatának tréningpartnere ezuttal is a DVSC csapata volt, amelyet még a középfedezet posztján Szolárszkyval is megerősítettek. A DVSC ma kitűnő formában van és a jóképességű amatőregyüttes teljes tudásának kifejtésére kényszerítette a Bocskayt, amely nehéz küzdelem után 4:1 (3:1) arányban győzött. A Bocskayban ezuttal is a csatársor volt a csapat főerőssége. Markos szinte ellenállhatatlan, Vincze fáradságtalan volt és a lövőképessége is javult. Teleky pompásan irányított. Semler pedig ma a csatársor legjobb embere. Félmeletes erővel tör előre és kiváló lövőképességben van. Teljesen visszanyerte múlt évi nagy formáját. Mertin okos fut-

ballt játszik, minden labdáját hasznosan játszott meg. A halvesorban Vampetich és Keviczky jó átlagteljesítményt nyújtottak, míg a közvetlen védelemben dr. Fejér kissé kényelmesen, de így is hibátlanul játszott, míg Molnár, bár fájlalja az egyik lábát, kielégített. A kaput felváltva Hübner és Farkas védtek, mindkettőjüknek volt néhány jó momentum.

A tréningmérkőzés után a club vezetősége megbeszélést tartott a játékosokkal, amelyen Káldy Zsigmond clubigazgató figyelmeztette a játékosokat a vasárnapi mérkőzés nagy fontosságára. A játékosok maguk is kijelentették, hogy tudatában vannak a vasárnapi mérkőzés fontosságára és minden erejüket belevetik a vasárnapi mérkőzésbe.

VITÉZ KARSAY VEZETI A BOCSKAY—PÉCS-BARANYA MÉRKÖZÉST.

Szombat: Budai Harihárom—Ujpest Himmler. Vasárnap: Hungária—Percváros Majorszky. III. ker. FC—Bástya Klein A. Kispest—Nemzeti Kornay. Bocskay—Pécs-Baranya Karsay. Attila—Somogy Juhász dr.

TELJES FORDULÓ LESZ VASÁRNAP AZ AMATŐRÖKNÉL

A zsidó ünnepek miatt az amatőr-bajnoki mérkőzések közül igen sok maradt el, de vasárnap már teljes forduló kárpótol az elmaradt sporteseményekért.

Debrecenben három pályán már a kora délelőtti órákban megkezdődik a küzdelem. Délelőtt fél 11 órakor az egyetemi sporttelepen a DEAC mérkőzik a Nagykállói SE csapatával. Érdekes és változatos küzdelemre van kilátás.

A DTE pályán 1 órakor a Husos—Pátkógyár, fél 3 órakor pedig a Zerkovitz—Székvár II. oszt. bajnoki mérkőzés szerepel programon.

A Diószegi-úti pályán természetesen a Bocskay—Pécs-Baranya mérkőzés a főattrakció, de az ezt megelőző KSE—DVSC küzdelem is jó sportot ígér.

Az amatőr-bajnokság legnagyobb derbije a DKASE—NyKISE mérkőzés, a tabella két vezető csapatát hozza össze. Ez a mérkőzés, amely döntő kihívással lesz a bajnokság sorsára, Nyiregyháza fog lejátszani. Ugyancsak Nyiregyháza rándul át a DTE is, amelynek csapata a NyÖTSE-vel

küzd majd a bajnoki pontokért.

A tulzsfolt debreceni program miatt a DMTE kénytelen volt felcserélni pályaválasztó jogát s így vasárnap Törökzentmiklóson mérkőzik a TMOVE ellen. A tavaszi mérkőzés természetesen Debrecenben lesz.

HOLLAND CSAPAT AJÁNLKOZIK A BOCSKAYHOZ

A napokban Hollandiából kapott levelet a Bocskay, melyben a Philips-gyár ismert csapata tesz ajánlatot egy mérkőzés lejátszására. A Philips csapata ma Hollandia legerősebb együttese. Az ottani bajnokság élén áll és nemzetközi sikerei is nagyszerűek. A Philips csapata úgy tervezi, hogy három mérkőzést játszik Magyarországon. Egyet Budapesten, egyet Szegeden, egyet pedig Debrecenben. A Bocskay felvette a levelezést a holland csapattal és esetleg még az ősszel meg lesz a találkozás.

A DEAC CLUBBAJNOKSÁGAI

Szombaton délután 3 és vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel rendezik meg a DEAC 1929. évi házbajnokságait az Egyetemi Sporttelepen. A versenyszámok szombaton délután 3 órakor: 100 m. síkfutás, magasugrás, 1000 m. síkfutás, diszkoszvetés, rudugrás, távolugrás, 400 m. gátfutás, női diszkoszvetés, női helyből távolugrás. Vasárnap délelőtt fél 10 órakor: súlydobás, 110 m. gátfutás, gerelyvetés, 400 m. síkfutás, hármasugrás, 3000 m. síkfutás, 200 m. gátfutás, női magasugrás.

A versenyen ifjúságiak és szeniorok, valamint a középiskolások is részt vehetnek. Nevezni a helyszínen lehet. Nevezési díj nincs.

FELHÍVÁSOK

Felhívom a D. Husos összes játékosait, hogy ma, péntek este fél 8 órára a Pesti-féle vendéglőben megjelenjen szíveskedjenek. — Intéző.

Ma, péntek este 8 órakor az Alföldi pincében a DTE futballszakosztálya fontos ülést tart. Tárgy: a vasárnapi NyÖTSE elleni mérkőzés. Délután nagy tréning. — Elnökség.

A DKASE értesíti tagjait, hogy péntek este 8 órakor Nagy Dánielnél tisztújító szakosztályi ülést tartunk. Vasárnap délelőtt fél 10 órakor a II. csapat tréningmérkőzést tart a Zerkovitz FC csapatával. Pontos megjelenést kér az elnökség.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HÍRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-89. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Barna leány, kit csütörtökön délelőtt Csapó ucca 4. szám alól Króh-ig kísértem, mamájával, ha elfogadja komoly ismerkedési szándékomat, írjon a kiadóra, „Vén diák” jellegre. 815

„Diszkurciónak” sürgős levele van a kiadóban. 802

Betöltendő állás a nők részére

Női akl modelt keresek. Jelentkezés délután 4-7 óráig, Pálnagy Darabos ucca 17. szám. 130-f

Kifutóleányt felvesz Biri Róza, fűzőterme. Piac ucca 42. sz. alatt. 819

Egy varrónány, ki szűcsmunkához ért, felvétetik. Végb, Czegléd 16. 806

Betöltendő állás férfiak részére

Debrecenből 27 km-nyire fekvő gazdaságba 1930. január hó 1-étől kezdődőleg csakis egy egész évre szerződő megbízható, nőtlen tehenészt keresek. Az állomány jelenleg 12 darab tehén és szaporulata. Jelentkezni lehet Derzsi Kálmánnál, Teleki u. 63. szám alatt reggel 7-től fél 8 óráig. 126f

Ugyes intelligens, urak, állandó alkalmazást nyernek, Böszörményi út 19. szám, 792

Ovadékképes vendéglői teendőkhöz teljes ájtassággal bíró magyar állampolgár, ki mérőnek felvétetik, — azonnalra. Értekezni lehet Reich Géza Korona vendéglője, Hajdúböszörmény. 25-a

Borbélysegéd fiatal állást keres. Rikasi, Pacsirta u. 23. 808

Egy fiatal lakaossegéd felvétetik, Homok ucca 58. szám. 821

Tapasztáshoz értő egyént keresek. Zöldfa ucca 14-a. 835

Fűszeressegéd háromévi gyakorlattal állást keres. Cím: Illés, Évavíz, Hatvan u. huszonkettő. 745

BAJOMI JÓZSEFNÉ
úttá és szenttelepe a pályaudvaron.

Telefon: 8-93. A debreceni üzletvezetőség szerződéses hétfavágója szabályszerű vasuti utatványra előírt egy-ségár alapján házhoz szállít

HASÁBOS ES FELAPRITOTT TŰZIFÁT
továbbá hazai és porosz szenet. Magánosok részére a legolcsóbb beszerzési forrás. 76a.

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD felülvezényelt. OHV. 4 ütemű. 300 cm. angol AKD, felülvezényelt 200 cm. német Zundap 1929-es típus. 500 cm. német, Diamant, oldalkecsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktárunkban. Csapó uca 68. sz. Bodnár. 14-a

Autó eladás
csukott, hatiléses, kifogástalan karban levő „Delage” személyautó. Olcsón eladó. Értekezni Angol Magyar Szállományozási Részvénytársaságnál. 6-a

Hangszerek

Eladó
egy hosszú, Bösendorfer-féle, kifogástalan állapotban levő hangverseny zongora. Cím a kiadóban. 23-a

Jóhangu,
rövid zongora, bérbe kiadó. Eröss Lajos u. 14. szám. 776

Oktatás

Szabást, varrást
könnyen és biztosan elsajátíthatnak úrlányok és asszonyok Lasz Józsefné Goldstein Pircoska varrószerelőjében. Szent Anna uca 32. sz. 10-a

Miss Edwards
született angol diplomás polgári iskolai tanárnő. (cardiffi egyetemről) angol tanít József kir. herceg u. 12. szám. 1574

Angol
tanítványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20-a

Elveszett
egy nagy szürke macska. Megtalálójára vagy a nyomra vezető jutalomra részesül. Tompa Károly, fűszerüzlet, Hatvan u. 17. sz. 751

Marhákat
telettetre elvállalok. Értekezni Kigyó u. 27. Vasárnap reggel 7-9 óra közt. 688

Sértésnek való
főtt burgonyahulladék kapható. Bugonyazudó üzem. Péterfia 8. 747

Német-
francia okleveles tanárnőnél nyelvtanítás, magánvizsgákra előkészítés. József kir. herceg 41. jobbra. 770

Bátorok

Kárpitos
monkák, újak, javítások, legolcsóbban készítenek. Varga, Piac u. 44. sz. udvarban. 43.

Egy
komplett hálószoba, — egy súlyos Singer varrógép és többféle házbútor azonnal eladó. Schwarz, Bethlen uca 3. szám. 710

Eladó
egy ócska festett ág. södrönnyel. Maróthy György uca 7. szám. 818

Gazdasági eszközök

Búzaletőmag
1928. és 1929. évi termései kapható a városi szikgáti gazdaságban. Telefon 2-97.

Bérszántáshoz
traktort keresek. Szántandó mintegy 80 kat. hold, a város epréskerü gazdaságában. Erdék lódn. lehet 297-es sz. telefonon, vagy az esti órákban Dégenfeld-tér 5. szám alatt. Városgazdái hivatalban. 132

Elelmiszer és ital

1 P 80 fillér
1 kg sós ózalonna. — Kuse János hentesnél. Hunyadi 18. 807

Főzővaj
kapható 2.20. Simonffy uca u. vassátor. 16. sz. 794

Lakás kereslet

Keresek
egyszerű, féregmentes bútorozott szobát ellátással, vagy anélkül — Ajánlatot „Pontos fizetés” jellegre a kiadóba. 793

Ajánlat

Friss vaj
3 pengő, olvasztott vaj 1.50 pengő kapható. — Simonffy u. vassátor 16 692

Borotválás 20 fillér.
hajvágás 30 fillér, fazonra 40 fillér, bubi és bubi hajvágás 40 fillér. Miklós uca 53. szám. Toma. 822

Athelyeztem
nőidivat szalonomat Péterfia uca 30. szám alá. Uj szezonnyitást előtt tisztelettel értesítem a hölgyközönséget. Fővárosi útamról hazatérve, volt alkalmam elsőrendű szalonokban az őszi divat modellekét tanulmányozni. — Nálam tett megrendeléseknél a közismert olcsó áráimból 10 százalékos engedményt nyújtok. Tisztelettel Bálint Margit.

„Anny” árát
garantált nyulszörkalap 10 pengőtől. Filckalpok minden színben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó uca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

Tynkszemét vágni
és manicürözni házhoz megyek. Cím János uca 40. szám. Csapókeri. Szelezsán Jánosné. 781

TUKÖRGYARTAS.
Üvegcsiszolás, épület- és portálévesztés. Sípokvits Béla Nagyvárad (volt Szív u.) 15. Telefon 3-56. 34f.

Poroszszen
mázsáknént 6.80 hazaszállítva. Rosenfeld Kálmán, Salástrom uca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Cservágot fa,
bükfa, porosz köszén, hazai szén, legolcsóbban megrendelhető Anyok Károly fakereskedőnél. Varga uca 11. szám. Telefon 15-18. 1547

Cipőt
krupnból 3 pengőért talpal, hó- és sárripót olcsón javít Kovács Vilmos. Verbőczy 2. 711

Csillárgyárt
olcsóbban szeresheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol. Széchenyi uca 56. sz.

PADLÓLAKKOK
legjobb színekben, magastényű, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható: Stern festékekkel. Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott parkány- és egéirtó, garantált minőségben olcsón kapható.

Ablakok
minden nagyságban készítenek kaphatók Blattner Kálmán ablakgyártási telephelyén. Nagyvárad v. (Szív uca) 14. sz. 343

Lakatos munkák
épület, díszmő, takarék tűzhelyek, rácsok, stb. autogén hegesztés, elsőrendű kivitelben készítenek. jutányos árkért Ferenc József út 38. szám. (Posta mellett), Ifj. Lókodynál. Ugyanott tanulók felvételek. 32.f

Kereslet

Bútorozott
uccai légtűtéses, kétágyas szoba, azonnal kiadó. Bika-bérház, — mozi udvar, félemelet e ajtó. 820

Elveszett
a villamoson, vagy a Kossuth uccán, kis gobelinkép, megtalálóját kérem adja le Kósa kaplaphoz. 829

Földet,
házat, szőlőt, — a teher miatt ami nagyon eladó, — keresünk megvételre, Pataky, Hunyadi uca 8. 826

J utalomban
részesül, aki visszahozza Méliusz tér 6. szám alól elveszett komondoromat. 813

Tehenet
párheles fiával, bő tejelőt veszek. Guha, — Szent Anna bérház, emeletén. 817

Széchenyi uca 23.
szám alatt, bútorozott szoba kiadó, azonnalra, két, vagy három személynek. 832

Egy
jókarban levő ariszobát, mely álljon öt darabos bőrgarnitúra, egy íróasztal, egy nagy könyvszekrény, 1-2 kerek asztalból, jutányosan, készpénzért veszek. Ajánlatokat mindennap délután 3 óráig lakásomra várak. Szent Anna 66. sz., a kapu alatt balra. 768

Vastartályt
10-20 hektolitereseket veszek. Reichmann, Széchenyi uca 22. Telefon 305. 624

Kiadó lakás

Burgondia uca
15 számú házban, ölszobás, parkettás, modern lakás kiadó. Megtekinthető délután 3-5 óráig. 21-a

Kétszobás
lakás, tartozékaival kiadó. Azonnal átvehető, Bethlen uca 27. 833

Kossuth uca 67.
szám alatt két szoba, előszoba, konyha, nov. hó elsejére kiadó. 831

Baross uca 5.
udvari szoba, konyha s kamara, novembertől kiadó. 821

Kiadó
egy uccai parkettes szoba, fürdőszoba, kis konyha, elsejére, 65 pengőért. — Ugyanott használt téglá eladó. — Kölesse uca 3. 830

Kiadó
szép nagy szoba, konyha nov. 1-ére. Rákóczi uca 21. 795

Lakások
tágas, egészségesek, szoba, konyhás azonnal, 2 szobás uccai mellék-helyiségekkel nov. elsejétől, jutányosan kiadó. Patai u. tizennyolc 810

Szép
urilakás kiadó 2 szoba és 1 előszoba, kamara, konyha 60 pengő havi 38. sz. Csapósnrdlueta bérlé. Apponyi Albert uca 38. sz. Csapókeri. 866

Négyszobás,
komfortos lakás novembert 1-ére kiadó. Royal Szálló portásánál. 801

Három
uccai szoba mellék-helyiségekkel nov. 1-ére kiadó. Csapó u. 52. 797

Kiadó
két szoba, előszoba, — konyha, spájz, azonnalra, Rákóczi uca 18. szám. 812

Egy szoba,
konyha, kamarából álló lakás kiadó, Eröss Lajos uca 14. 775

Légtűtéses
szoba bútor nélkül kiadó. Bika-bérház I. em. 3. szám. 811

Négy szoba,
és mellék-helyiségekkel álló uccaj lakás, novembert hó elsejére kiadó, József kir. herceg uca 30. szám. 27-a

Hatszobás
modern lakás családi házban kizárólagos udvarhasználattal bérbeadó dr Kovács Jenő ügyvédnél. Bathány u. 14. alatt. 8a

Üres,
szép szoba, színház felől erkéllyel, külön bejárattal kiadó. Sas u. 4. II. 5. 691

Uccai
szoba novembertől bútor nélkül kiadó. Kossuth u. 16. 311

Két szoba,
konyha kiadó, Kossuth uca 45. szám, novembert hó elsejére. Értekezhetni lehet Kossuth uca 15. 2-a

Kiadó
november 1-ére a Kossuth u. 35. szám alatt — nagy kerttel egy nagy szoba, konyha, kamara villany bevezetve, jó szágittás megengedve 90f

Különbejáratu
uccai bútorozott szoba 1-2 ur részére azonnal kiadó.

Bútorozott szoba

Különbejáratu
bútorozott szoba, villanyvilágítással, 20 pengőért kiadó. Vénkeri. Domokos Lajos uca 6. szám, A Kollégiumhoz 12 perenyire. 115-f

Egy
esinosan bútorozott szoba hához társat keresek. Kigyó uca 27. szám. keresztpülete. 10-a

Egy
uccai különbejáratu — bútorozott szoba lakó-nélküli esendes udvarban kiadó. Erzsébet ut 51. sz. 799

Kiadó
kapualatti, különbejáratu bútorozott uccai szoba, azonnalra is. — Beresényi uca 37. sz. alatt. 761

Katonatisztnak,
rendőrtisztnak Piac harminc különbejáratu bútorozott szoba kapukucsal azonnal kiadó. Csengeri. 804

Különbejáratu
bútorozott garzonlakás kiadó. Nyomatató u. 9.

Uccai
bútorozott szoba a főfűtőházhoz pár lépésnyire nov. 1-ére kiadó. Értekezni az Arany Bika fürdő melletti csemege-üzletbe. Tel. 4-59. 814

Elegánsan
bútorozott nagy uccai szoba nov. 1-ére vagy tizenötödikére kiadó. Maróthy György 22. 809

Bútorozott
szoba, fürdőszobával azonnal kiadó, Szepes-ségi uca 30. 786

Balkonos
elegánsan bútorozott szoba korrekát urnák vagy hölgynek nov. 1-ére kiadó. Püspöki palota II. kapu III. e. 12. a 127f

Üzlet, m. hely, raktár

Egy fűszerüzlet
berendezéssel, áruval, — anélkül, azonnal átadó. Vigkedvű Mihály uca 35. szám. 815

Vendéglő
Hajduszóváton eladó. Uj, adómentes épület. Nagy tánc-helyiséggel és modern berendezéssel. Cím a kiadóban. 693

Eladó ingcság

Két roletta
hármass ablakra való és 37-es női cipő eladó, — Magoss György-tér 1.

Eladó
premes női kabát, halál eset miatt, Arany János uca 50. szám, harmadik lépcső. 774

Férfi
nőiszobáknak szabás-asztal, varróasztal, hok kedlik, gázmelegítő, — babák, párnák, klappifák külön is eladók. Csengeri, Piac harmadik. 805

National cassa
teljesen jó, villanyerővel is hajtható, eladó. Klein Ignácna, Csapó u. 5. 803

Kávépörkölő
villany és gázüzemű, fűszerdaráló, mákdaráló, üzemképes eladó — Klein Ignácna, Csapó u. 5. 803

Eladó ház

Azonnal
beköltözhető négyszobás, modern lakással, eladó, Nyil uca 101. sz. ház. 696

Eladó
Kisállomás mellett. Tócskért, Szondi uca 7. számú ház, gazdálkodóknak is alkalmas. — Ára haterer pengő. Alku nincs. 701

Eladó föld

Házhelyek
villamos mellett 180-200 ölesek, hosszú részre letelek, negyven pengővel megvehető. Jelentkezni lehet Maróthy uca 22. sz. 67

Eladó állatok

Fehér pinesi
kutyáját, keresője átveheti, Csillag uca 65. szám. Balázsék. 834